

Usein kysytyjä kysymyksiä

EU:n metsäkatoasetuksen täytäntöönpano

Versio 3 – lokakuu 2024

Tämä asiakirja on Ruokaviraston 19.2.2025 julkaisema epävirallinen käännös Euroopan komission asiakirjasta *Frequently Asked Questions, Implementation of the EU Deforestation Regulation, Version 3 – October 2024*.

Ruokavirasto ei vastaa mahdollisista käännösvirheistä. Alkuperäisen asiakirjan päivittyessä tätä asiakirjaa ei päivitetä vastaamaan alkuperäisen asiakirjan muutoksia.

Tämä asiakirja on komission yksiköiden laatima valmisteluasiakirja, jonka tarkoituksena on antaa kansallisille viranomaisille, EU:n toimijoille ja muille sidosryhmille tietoa tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (jäljempänä asiakirjassa 'asetus', 'tämä asetus' tai 'metsäkatoasetus') täytäntöönpanosta. Asiakirja kuvastaa vain komission yksiköiden näkemyksiä. Se ei ole oikeudellisesti sitova, eikä se aiheuta komissiolle vastuuvollisuutta.

Sisällysluettelo

1	Jäljitettävyys	8
1.1	Miksi ja miten toimijoiden täytyy kerätä koordinaatteja?	8
1.2	Pitäisikö kaikkien hyödykkeiden (tuotujen, vietyjen, kaupan kohteena olevien) olla jäljitettävissä?	8
1.3	Miten tämä toimii irtotavarana myytävissä tuotteissa tai yhdistelmätuotteissa? (UUSI)	9
1.4	Ovatko massataseen mukaiset alkuperäketjut sallittuja?	9
1.5	Entä, jos tuotteen osa on vaatimustenvastainen?	9
1.6	Mitkä säännöt koskevat maata, joka ei ole kiinteistö?	10
1.7	Minkä kokoinen alue (hehtaareina) voi kuulua monikulmioon? (UUSI)	10
1.8	Onko maantieteellinen sijainti annettava kaikissa tapauksissa monikulmioiden avulla? (UUSI)	10
1.9	Miten digitaalisessa muodossa olevat monikulmiot pitäisi ilmoittaa? (UUSI)	11
1.10	Entä jos kiinteistörekistereitä tai omistusoikeustietoja ei ole saatavilla?	11
1.11	Voiko toimija käyttää tuottajan maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja?	12
1.12	Pitäisikö toimijoiden todentaa maantieteellinen sijainti?	12
1.13	Pitäisikö asianmukaisen huolellisuuden menettely toistaa samalta maalta peräisin olevien tuotteiden osalta?	12
1.14	Voiko monikulmio kattaa useita maa-alueita?	12
1.15	Entä jos asianomaista hyödykettä tuotetaan maa-alueella, joka sijaitsee yhdellä ja samalla kiinteistöllä, johon kuuluu myös muita maa-alueita? (UUSI)	13
1.16	Pitäisikö monikulmiot ilmoittaa ympärysmittana?	13
1.17	Miten sekoittuneiden tavaroiden tuotantopaikka pitäisi ilmoittaa? (UUSI)	14
1.18	Missä olosuhteissa toimijat voivat ilmoittaa asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa useampia maa-alueita kuin ne, joita markkinoille saatetun tietyn hyödykkeen tuotanto tosiasiallisesti koski? Mitä seurauksia "liiallisesta ilmoittamisesta" on? (UUSI)	14
1.19	Miten väitteet voidaan käytännössä tarkastaa maantieteellisen sijainnin avulla?	15
1.20	Miten EU tarkastaa, että väite siitä, että metsäkatoa ei ole, on totta?	16
1.21	Minkälaisia tarkastuksia EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä kolmansissa maissa, jos katsotaan, että tuote ei saata olla metsäkatoasetuksen mukainen? (UUSI)	16

1.22	Käyttävätkö toimivaltaiset viranomaiset asetuksen määritelmiä?.....	16
1.23	Mitä toimitusketjun jäljitettävyyks tarkoittaa?	16
1.24	Miten jäljitettävyyks toimii useista maista peräisin olevien tuotteiden osalta?	17
1.25	Mikä on 'tuotantopäivä tai -ajanjakso'? (UUSI)	17
1.26	Miten jäljitettävyyks toimii nautaeläinten osalta?	18
1.27	Entä jos tuotantoketjun alkupään toimijat eivät anna vaadittuja tietoja?	18
1.28	Pitäisikö maasta antaa koordinaatit alhaisen riskin maissa?	18
1.29	Sovelletaanko laillisuutta koskevaa vaatimusta metsäkatoa aiheuttamattomaan maahan?...	19
1.30	Onko EU:n ulkopuolisille maille oikeudellisia velvoitteita?	19
1.31	Miten tuottajat voivat jakaa maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja, kun tietyt valtiot kieltävät sellaisten tietojen jakamisen? (UUSI)	19
2	Soveltamisala	19
2.1	Mitkä tuotteet kuuluvat asetuksen soveltamisalaan?	19
2.2	Entä luetellut tuotteet, jotka eivät sisällä lueteltuja hyödykkeitä?	20
2.3	Sovelletaanko asetusta määrästä tai arvosta riippumatta?	20
2.4	Entä EU:ssa tuotetut hyödykkeet?.....	21
2.5	Miten asetusta sovelletaan pakkauksissa käytettävään puuhun?	21
2.6	Katsottaisiinko se, että vähittäismyyjä palauttaa asianomaisen tyhjän pakkauksen sen toimittajalle, "asettamiseksi saataville EU:n markkinoilla", kun kyseinen pakkaus oli saatettu EU:n markkinoille omana tuotteenaan (eli erillisenä pakkauksena) ennen palauttamista? (UUSI)	21
2.7	Kuuluuko EU:n markkinoilla asianomaisilla käytetyillä tuotteilla käytävä kauppa asetuksen soveltamisalaan? UUSI	22
2.8	Kuuluuko kierrätyspaperi/-pahvi asetuksen soveltamisalaan?	22
2.9	Mitä CN- ja HS-koodit ovat ja miten niitä pitäisi käyttää?	22
2.10	Milloin on kyse asianomaisen tuotteen "toimittamisesta" eli milloin se saatetaan markkinoille tai asetetaan saataville markkinoilla kaupallisen toiminnan yhteydessä? Missä määrin yritykset kuuluvat soveltamisalaan, kun ne käyttävät asianomaisia tuotteita omassa liiketoiminnassaan tai jalostavat niitä (UUSI)?.....	23
2.11	Milloin on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, jos sama luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö jalostaa asianomaista tuotetta useasti kaupallisen toimintansa yhteydessä (UUSI)?	25
2.12	Kuuluuko bambu metsäkatoasetuksen soveltamisalaan? Entä muut tuotteet, jotka eivät sisällä asianomaisia hyödykkeitä ja joita ei ole valmistettu niitä käyttäen, mutta jotka on lueteltu liitteessä I (UUSI)?	26
3	Velvoitteiden kohteet.....	26
3.1	Kuka katsotaan toimijaksi?	26
3.2	Mitä ilmaisu "kaupallisen toiminnan yhteydessä" tarkoittaa?	26
3.3	Mitä 'tuotantomaan asiaa koskeva lainsäädäntö' tarkoittaa?	27

3.4	Mitä velvoitteita on toimitusketjussa alempana sijaitsevilla toimijoilla, jotka eivät ole pk-yrityksiä?.....	27
3.5	Mitä velvoitteita on toimitusketjussa alempana sijaitsevilla toimijoilla, jotka ovat pk-yrityksiä? (UUSI).....	28
3.6	Onko toimitusketjussa alempana olevilla toimijoilla ja suurilla kauppaa käyvillä tietojärjestelmässä pääsy toimitusketjun alkupään toimijoiden tietojärjestelmään toimittamissa asianmukaista huolellisuutta koskevilla vakuutuksissa annettuihin tietoihin maantieteellisestä sijainnista? (UUSI)	28
3.7	Mitä tapahtuu, jos EU:n ulkopuolella sijaitseva toimija saattaa asianomaisen tuotteen tai hyödykkeen EU:n markkinoille? Missä olosuhteissa EU:n ulkopuolelle sijoittautuneilla toimijoilla on pääsy tietojärjestelmään? (UUSI)	29
3.8	Mitkä yritykset ovat kauppaa käyviä, jotka eivät ole pk-yrityksiä, ja mitä velvoitteita niillä on?.....	29
3.9	Luokitellaanko organisaatiot, jotka eivät ole pk-yrityksiä ja jotka myyvät kuluttajille (vähittäismyyjät), kauppaa käyviksi? (UUSI)	29
3.10	Miten direktiivin 2013/34/EU 3 artiklaan komission delegoidulla direktiivillä (EU) 2032/2775 tehty tarkistus, jolla muutetaan pk-yritysten määritelmää koskevia perusteita, vaikuttaa metsäkatoasetuksessa tarkoitettuihin pk-yrityksiin? (UUSI)	30
3.11	Kuka on vastuussa, jos asetusta rikotaan? (UUSI).....	30
3.12	Kuka on toimija, kun kyse on pystyvuista tai puunkorjuuoikeuksista?	30
3.13	Miten asetusta sovelletaan yrityskonserneihin? (UUSI)	30
4	Määritelmät	31
4.1	Mitä 'maailmanlaajuinen metsäkato' tarkoittaa?	31
4.2	Mitä 'maa-alue' tarkoittaa?	31
4.3	Mitkä vaatimukset puun on täytettävä?	31
4.4	Mitkä puunkorjuutasot ovat vaatimustenmukaisia?	32
4.5	Miten 'metsäkatoa aiheuttamattoman' määritelmän lause "aiheuttamatta metsien tilan heikkenemistä" pitäisi ymmärtää niiden asianomaisten tuotteiden osalta, jotka sisältävät puuta tai jotka on valmistettu käyttäen puuta? (UUSI).....	32
4.6	Miten olisi arvioitava kysymystä siitä, onko puutuote metsien tilan heikkenemistä aiheuttamaton, ja mikä on huomioon otettava asiaa koskeva ajanjakso? (UUSI).....	33
4.7	Voiko puutuote olla metsien tilan heikkenemistä aiheuttamaton, jos se on korjattu metsästä, jossa on tapahtunut 31.12.2020 jälkeen rakenteellisia muutoksia, jotka eivät aiheutuneet puunkorjuutoimista? (UUSI).....	34
4.8	Joissakin tapauksissa todisteita puunkorjuutoimista, jotka ovat aiheuttaneet 'metsien tilan heikkenemistä', ei ehkä saada vielä johonkin aikaan sen jälkeen, kun puutuote on saatettu Euroopan unionin markkinoille (tai asetettu niillä saataville tai viety niiltä). Voidaanko toimijoita pitää vastuussa tapahtumista, jotka tapahtuvat asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen toimittamisen jälkeen? (UUSI).....	34
4.9	Jarruttaako 'metsien tilan heikkenemisen' määritelmä puiden harkittua istutusta ja kylvöä, jotka voivat olla tärkeä käytäntö metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi? (UUSI)	35
4.10	Miten sovelletaan ilmaisua "puut pystyvät saavuttamaan nämä kynnyksarvot	

sijaintipaikassaan”? (UUSI)	35
4.11 Mikä metsämaan maankäytön muutos on asetuksen mukaista? (UUSI).....	36
4.12 Laskettaisiinko luonnonkatastrofi metsäkadoksi?.....	36
4.13 Sisällytetäänkö ’muu puustoinen maa’ tai muut ekosysteemit soveltamisalaan?.....	36
4.14 Katsotaanko kuminviljely asetuksessa tarkoitetuksi ’maatalouskäyttöksi’? (UUSI)	37
5 Asianmukainen huolellisuus	37
5.1 Mitkä ovat velvoitteeni EU:n toimijana?	37
5.2 Mikä on ’valtuutettu edustaja’?.....	38
5.3 Voivatko yritykset huolehtia asianmukaisesta huolellisuudesta tytäryritysten puolesta? .	38
5.4 Entä tuotteen jälleentuonti?.....	38
5.5 Mitkä tullimenettelyt kuuluvat asiaan?.....	39
5.6 Edellyttääkö EU:n ulkopuolella tuotettujen tuotteiden markkinoille saattaminen tulliselvitystä?	39
5.7 Mikä on sertifiointi- tai todentamisjärjestelmien rooli?.....	39
5.8 Euroopan komissio laatii parhaillaan ohjeita, joissa annetaan lisäselvityksiä sertifiointijärjestelmien ja kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmien roolista riskinarvioinnissa ja riskien vähentämisessä. Miten kauan asiakirjoja olisi säilytettävä? (UUS)	39
5.9 Mitkä ovat vaatimukset ’merkityksettömän alhaisen riskin tuotteille’?.....	40
5.10 Vapautetaanko ’merkityksettömän alhaisen riskin tuotteet’ asetuksen soveltamisesta? ..	40
5.11 Voitaisiinko tiettyjen määrätystä maasta peräisin olevien hyödykkeiden katsoa aiheuttavan ’merkityksettömän alhaisen riskin’?.....	40
5.12 Kun tarkastetaan ’metsäkadon aiheuttamattomuutta’ koskevan vaatimuksen noudattamista, mihin ajankohtaan tarkastuksissa pitäisi keskittyä? (UUSI).....	40
5.13 Mitä tuotteita varten tarvitaan toimijoilta ja kauppaa käyviltä asiakirjat niiden asianmukaista huolellisuutta koskevien velvoitteiden yhteydessä? (UUSI)	40
5.14 Milloin toimijoiden, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on laadittava ensimmäiset vuosittaiset raporttinsa asetuksen 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti? (UUSI)	41
5.15 Tuleeko asianmukaista huolellisuutta koskevaa lausuntoa, joka asetuksen soveltamisalaan kuuluvien seitsemän hyödykealan toimijan on täytettävä, varten malli? (UUSI)	41
5.16 Tuleeko asianmukaisen huolellisuuden noudattamista varten ennalta määritetty muoto tai kysymysluettelo? (UUSI)	41
5.17 Pitääkö toimijoiden ja kauppaa käyvien (ja/tai niiden valtuutettujen edustajien), jotka haluavat saattaa asianomaisia tuotteita EU:n markkinoille, asettaa niitä saataville EU:n markkinoilla tai viedä niitä EU:n markkinoilta, rekisteröityä tietojärjestelmän? (UUSI)	41
5.18 Aikooko komissio antaa lisätietoja satelliittikuva-aineistoista, joita on määrä käyttää asianomaisten tuotteiden vaatimustenmukaisuuden tarkastamisessa (esim. vähimmäistarkkuudesta)? (UUSI).....	42
5.19 Miten usein asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset pitäisi toimittaa tietojärjestelmään ja voivatko ne koskea useita lähetyksiä/eriä? Entä tilanteet, joissa asianomaisia tuotteita voidaan saattaa markkinoille peräkkäin tiettyinä aikana (UUSI)?	42

5.20	Milloin viimeistään asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on toimitettava (UUSI)?	43
6	Maiden vertailuanalyysi ja kumppanuudet	44
6.1	Mitä maiden vertailuanalyysi on?.....	44
6.2	Mikä on menetelmänä?	45
6.3	Miten sidosryhmät voivat antaa panoksensa?.....	45
6.4	Voivatko maat antaa komissiolle asiaa koskevaa tietoa?.....	45
6.5	Otetaanko laillisuutta koskevat riskit huomioon?.....	45
6.6	Mitä tukea tuottajamaille ja pienviljelijöille annetaan?	46
6.7	Mitä eri osia Team Europe -aloitteessa on?.....	46
6.8	Miten Team Europe -aloite liittyy direktiiviin yritysten kestävästä toiminnasta koskevasta huolellisuusveloitteesta (CSDDD)?	47
6.9	Kuinka voidaan vähentää riskiä siitä, että toimijat välttävät tiettyjä toimitusketjuja tai tiettyjä tuottajamaita/-alueita, jotka on luokiteltu vertailuanalyyssissä suuririskisiksi?	47
6.10	Miten EU varmistaa avoimuuden?	47
7	Täytäntöönpanon tukeminen	47
7.1	Mitä ovat tietojärjestelmä ja 'EU:n yhdenmätty palveluympäristö'?	47
7.2	Mitä tietosuojaa koskevia suojakeinoja niissä on?	48
7.3	Miten toimijat ja kauppa käyvät voivat rekisteröityä?	48
7.4	Pystyykö järjestelmä tallentamaan usein käytettyjä tietoja?	48
7.5	Pystyykö järjestelmä auttamaan viljelijöitä maantieteellisen sijainnin määrittämisessä? ..	49
7.6	Pystyykö asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta muuttamaan?	49
7.7	Kuka pystyy katselemaan tietojärjestelmään tallennettuja maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja? (UUSI).....	49
7.8	Missä tietomuodossa maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot on ladattava tietojärjestelmään? Mikä muoto hyväksytään maantieteellisten koordinaattien liittämiseksi asianmukaista huolellisuutta koskeviin vakuutuksiin tietojärjestelmässä? (UUSI)	49
7.9	Milloin tietojärjestelmä on valmis? (UUSI)	49
8	Aikataulut.....	50
8.1	Milloin asetus tulee voimaan ja milloin sitä aletaan soveltaa?	50
8.2	Entä näiden päivämäärien välinen jakso?	50
8.3	Miten voidaan todistaa, että tuote oli tuotettu ennen asetuksen voimaantuloa? Mitkä ovat säännöt nautaeläimistä valmistettujen tuotteiden tuotannolle? (UUSI)	50
9	Muita kysymyksiä.....	51
9.1	Mitkä ovat toimijoiden ja kauppa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, velvoitteet, kun ne saattavat EU:n markkinoille tai vievät asianomaista tuotetta, joka on valmistettu asianomaisesta tuotteesta tai asianomaisesta hyödykkeestä, joka oli saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana (eli asetuksen voimaantulon (29.6.2023) ja sen soveltamisen aloittamisen (30.12.2024)	

välisenä aikana)?.....	51
9.2 Mitä todisteita tarvitaan sen todistamiseksi, että tuote oli saatettu markkinoille ennen asetuksen soveltamisen aloittamispäivää (eli mitä asiakirjoja hyväksytään todisteeksi 'markkinoille saattamisesta')? (UUSI)	52
9.3 Voidaanko EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana saatettuja tuotteita sekoittaa asetuksen mukaisiin tuotteisiin, jotka on saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden jälkeen, jos voidaan todistaa, että jokainen niiden erä oli joko saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana tai on asetuksen mukainen? (UUSI)	53
9.4 Miten siirtymäkauden aikana varastoitujen hyödykkeiden sekoittaminen 30. joulukuuta 2024 jälkeen markkinoille saatettavien hyödykkeiden kanssa toimii käytännössä, erityisesti tietojärjestelmässä? (UUSI)	53
9.5 Milloin siirtymäkausi alkaa ja päättyy käytännössä? (UUSI).....	53
9.6 Miten toimivaltaisten viranomaisten pitäisi tehdä tarkastuksia EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana saatetuista tuotteista, jotta voidaan varmistaa asetuksen noudattaminen? UUSI	53
9.7 Antaako komissio ohjeita?.....	53
9.8 Aikooko komissio antaa hyödykekohtaisia ohjeita?.....	54
9.9 Mitä raportointivelvoitteita toimijoilla on?.....	54
9.10 Mikä on metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä käsittelevä EU:n seurantakeskus?....	54
9.11 Mistä suuri riski muodostuu ja miten kauan keskeyttäminen voi kestää?	55
9.12 Miten asetus liittyy EU:n uusiutuvan energian direktiiviin?.....	55
10 Seuraamukset	56
10.1 Mitä tarkoittaa, että EU:n jäsenvaltioiden vahvistamat seuraamukset eivät rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/99/EY mukaisten jäsenvaltioiden velvoitteiden soveltamista? (UUSI)	56
10.2 Mikä on sakon enimmäistaso? (UUSI)	56
10.3 Kun asetusta pannaan täytäntöön, onko EU:n jäsenvaltioiden päätettävissä julkisia hankintojen koskevan direktiivin osalta, pitäisikö vapaaehtoiset toimenpiteet ottaa käyttöön? (UUSI)	56
10.4 Metsäkatoasetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle oikeushenkilöille määrättyistä lopullisista tuomioista ja seuraamuksista. Komissio julkaisee verkkosivustollaan luettelon näistä tuomioista. Tarkoittaako tämä kaikkea hallinnollisia päätöksiä vai tuomioistuimen päätöksiä? (UUSI).....	57
10.5 Olen kaatanut joitakin pieniä puita kiinteistölläni, jossa nyt kasvaton muutamia lehmiä. Aion myydä puutavaran ja naudanlihan paikallisilla markkinoilla EU:ssa. Määrätäänkö minulle seuraamuksia niiden myymisestä, koska kaadoin puut? (UUSI)	57
10.6 Mitä teen, jos minulla on tietoteknisiä ongelmia tietojärjestelmässä? (UUSI)	57

1 Jäljitettävyys

1.1 Miksi ja miten toimijoiden täytyy kerätä koordinaatteja?

Asetuksessa edellytetään, että toimijat (ja kauppa käyvät, jotka eivät ole PK-yrityksiä), jotka saattavat asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita EU:n markkinoille, keräävät niiden maa-alueiden maantieteelliset koordinaatit, joilla hyödykkeet on tuotettu.

Maa-alueen jäljitettävyys (eli vaatimus kerätä niiden maa-alueiden maantieteelliset koordinaatit, joilla hyödykkeet on tuotettu) on välttämätöntä, jotta **voidaan osoittaa, että nimenomaisessa tuotantopaikassa ei ole ollut metsäkatoa**. Osa toimialasta ja useat sertifiointiorganisaatiot käyttävät jo maantieteellisiä tietoja, joiden avulla tuotteet voidaan yhdistää maa-alueeseen. Kaukokartoitustietoja (ilmakuvia, satelliittikuvia) ja muita tietoja (esim. alueen valokuvaa, johon on liitetty paikkamerkintöjä ja aikaleimoja) voidaan käyttää todentamaan, liittyykö ilmoitettujen hyödykkeiden ja tuotteiden maantieteelliseen sijaintiin metsäkatoa.

Maantieteelliset koordinaatit on annettava asianmukaista huolellisuutta koskevissa vakuutuksissa, jotka toimijoiden on toimitettava tietojärjestelmään ennen tuotteiden saattamista EU:n markkinoille tai vientiä EU:sta. Kielto saattaa EU:n markkinoille tai viedä EU:sta mitään asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa tuotetta, jonka maantieteellisiä koordinaatteja ei ole vielä kerätty ja toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa, on siis aivan asetuksen ydintä.

Maa-alueen maantieteellisiä koordinaatteja voi kerätä matkapuhelimilla, maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän (GNSS) kädessä pidettävillä laitteilla ja maksuttomilla digitaalisovelluksilla (esim. paikkatietojärjestelmillä). Niitä varten ei tarvita matkaviestinverkkoa, vaan niille riittää GNSS-signaali (esimerkiksi Galileo satelliittipaikannusjärjestelmä).

Muiden hyödykkeiden kuin nautaeläinten tuotantoon käytettyjen yli neljän hehtaarin suuruisten maa-alueiden maantieteellinen sijainti on annettava käyttäen monikulmioita eli kunkin maa-alueen sijaintia kuvaavia kuuden desimaalin leveys- ja pituusasteita. Alle neljän hehtaarin suuruisten maa-alueiden maantieteellisen sijainnin esittämiseen toimijat (ja kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) voivat käyttää monikulmiota tai yhtä leveys- ja pituusastetta kuuden desimaalin tarkkuudella. Tilat, joilla pidetään nautakarjaa, voidaan kuvata yhdellä maantieteellisen koordinaatin asteella.

On huomattava, että asetuksessa ei säädetä suorista velvoitteista kolmansien maiden tuottajille (elleivät ne saata tuotteita suoraan EU:n markkinoille).

1.2 Pitäisikö kaikkien hyödykkeiden (tuotujen, vietyjen, kaupan kohteena olevien) olla jäljitettävissä?

Jäljitettävyysvaatimuksia sovelletaan jokaiseen tuotujen / vietyjen / kaupan kohteena olevien hyödykkeiden erään.

Asetuksessa edellytetään, että toimijat (tai kauppa käyvät, jotka eivät pk-yrityksiä) jäljittävät **jokaisen asianomaisen hyödykkeen** takaisin sen maa-alueeseen ennen asianomaisen tuotteen asettamista saataville EU:n markkinoilla, sen saattamista EU:n markkinoille tai sen vientiä. Siksi

maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot sisältävä asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on toimitettava asianomaisista tuotavista (tullimenettely “luovutus vapaaseen liikkeeseen”) ja vietävistä (tullimenettely “vientä”) **tuotteista** ja EU:n sisämarkkinoilla käytävästä kaupasta.

1.3 Miten tämä toimii irtotavarana myytävissä tuotteissa tai yhdistelmätuotteissa? (UUSI)

Irtotavarana myytävissä tuotteissa, esimerkiksi soija- tai palmuöljyssä, tämä tarkoittaa, että toimijan (tai kauppa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) on varmistettava, että kaikki toimitukseen liittyvät maa-alueet on yksilöity ja että hyödykkeet eivät missään prosessin vaiheessa sekoitu alkuperältään tuntemattomiin hyödykkeisiin tai hyödykkeisiin, jotka ovat peräisin alueilta, joilla on ollut metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä joulukuun 31. päivän 2020 aikarajan jälkeen.

Asianomaisten **yhdistelmätuotteiden**, kuten puuhuonekalujen, joissa on erilaisia puuosia, osalta toimijan on annettava kaikkien niiden maa-alueiden maantieteellinen sijainti, joissa valmistusprosessissa käytettyä asianomaista hyödykettä (esimerkiksi puuta) on tuotettu. Asianomaisten hyödykkeiden osat eivät saa olla alkuperältään tuntemattomia eivätkä peräisin alueilta, joilla on ollut metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä aikarajan jälkeen.

Jos kyse on useita eri asianomaisia hyödykkeitä tai tuotteita sisältävistä **yhdistelmätuotteista** (esim. kaakaojauhoa, kaakaovoita ja palmuöljyä sisältävästä suklaapatukasta), sellaista tuotetta EU:n markkinoille saattavan toimijan on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ainoastaan päähyödykkeen ja metsäkatoasetuksen nojalla asianomaisiksi katsottujen (johdettujen) tuotteiden osalta. Tällä tarkoitetaan liitteen I vasemmanpuoleisessa sarakkeessa tarkoitettuja hyödykkeitä. Esimerkiksi suklaapatukoihin (koodi 1806) liittyvä asianomainen hyödyke on kaakao. Tämä tarkoittaa, että asianmukaista huolellisuutta koskevat velvoitteet ja tiedotusvaatimukset koskevat vain asianomaisia tuotteita, jotka on lueteltu liitteen I oikeanpuoleisessa sarakkeessa sen asianomaisen hyödykkeen alla, jota suklaapatukka sisältää tai jota käyttäen se on tehty. Tässä tapauksessa kyse on hyödykkeeseen kaakao kuuluvista kaakaojauhosta ja kaakaovoista.

1.4 Ovatko massataseen mukaiset alkuperäketjut sallittuja?

Asetuksessa edellytetään, että kaikkiin sen soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin käytetyt hyödykkeet on voitava jäljittää maa-alueeseen.

Massataseen mukaiset alkuperäketjut, joissa voidaan missä tahansa toimitusketjun vaiheessa sekoittaa metsäkatoa aiheuttamattomia hyödykkeitä alkuperältään tuntemattomiin tai metsäkatoa aiheuttaviin hyödykkeisiin, **eivät ole sallittuja** asetuksen nojalla, koska ne eivät takaa, että EU:n markkinoille saatetut tai niiltä viedyt tuotteet ovat metsäkatoa aiheuttamattomia. Siksi EU:n markkinoille saatetut tai niiltä viedyt tuotteet on erotettava alkuperältään tuntemattomista hyödykkeistä tai metsäkatoa aiheuttavista hyödykkeistä toimitusketjun jokaisessa vaiheessa. Koska massatase on näin ollen suljettava pois, täysiä tunnistustietoja ei tarvita.

1.5 Entä, jos tuotteen osa on vaatimustenvastainen?

Jos asianomaisen tuotteen osa on vaatimustenvastainen, **vaatimustenvastainen osa on yksilöitävä ja erotettava muista** ennen asianomaisen tuotteen saattamista EU:n markkinoille tai vientiä, ja

kyseistä osaa ei saa saattaa EU:n markkinoille eikä viedä.

Jos yksilöintiä ja erottamista ei voida tehdä esimerkiksi siksi, että vaatimustenvastaiset tuotteet ovat sekoittuneet muiden kanssa, koko asianomainen tuote on vaatimustenvastainen, koska asetuksen 3 artiklan ehtojen täyttymistä ei voida taata, eikä sitä saa siksi saattaa EU:n markkinoille eikä viedä.

Jos esimerkiksi kaikki irtotavarahyödykkeet ovat sekoittuneet ja ne liittyvät useisiin satoihin maa-alueisiin, koko asianomainen erä olisi vaatimustenvastainen, jos yhdellä maa-alueista on tapahtunut metsäkatoa vuoden 2020 jälkeen.

Tuote ei kuitenkaan olisi vaatimustenvastainen, jos kaikki EU:n markkinoille saatetut asianomaiset hyödykkeet tai asianomaiset tuotteet 1) voidaan jäljittää maa-alueeseen, 2) ovat lainmukaisia ja metsäkatoa aiheuttamattomia asetuksessa tarkoitetulla tavalla ja 3) eivät ole missään vaiheessa sekoittuneet alkuperältään tuntemattomiin tai metsäkatoa aiheuttaviin hyödykkeisiin.

1.6 Mitkä säännöt koskevat maata, joka ei ole kiinteistö?

Mitä tapahtuu julkiselle tai yhteiselle maalle, joka ei kuulu ”kiinteistön” käsitteeseen?

Asetuksessa edellytetään, että EU:n markkinoille saatetut tai niiltä viedyt hyödykkeet on pitänyt tuottaa maa-alueeksi nimetyllä maalla tai korjata sellaiselta maalta. Kiinteistörekisterin tai virallisen omistusoikeuden puuttumisen ei pitäisi estää tosiasiallisesti maa-alueena käytetyn maan nimeämistä (ks. jäljempänä).

1.7 Minkä kokoinen alue (hehtaareina) voi kuulua monikulmioon? (UUSI)

Asetuksessa ei ole ala- tai ylärajaa maa-alueiden koolle, kunhan maa-alueeseen kuuluu tarkka tuotantoalue ja sen olosuhteet ovat riittävän homogeeniset, jotta voidaan arvioida kyseisellä maapalstalla tuotettuihin hyödykkeisiin liittyvää metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen kokonaisriskitasoa. Ks. myös kysymys 1 alle neljän hehtaarin suuruisien maa-alueiden maantieteellisistä koordinaateista.

Tietojärjestelmään tuotavien monikulmioiden pinta-alalle ei ole rajaa, mutta tiedoston koko saa digitaalisessa tietojärjestelmässä olla enintään 25 megatavua.

1.8 Onko maantieteellinen sijainti annettava kaikissa tapauksissa monikulmioiden avulla? (UUSI)

Ei. Maantieteellinen sijainti voidaan (ainoastaan) alle neljän hehtaarin suuruisilla maa-alueilla kuvata pelkästään yhdellä pituus- ja leveysasteella. Nautakarjan osalta ei tarvita monikulmioita vaan ainoastaan yhden maantieteellistä sijaintia koskevat asteet, erityisesti kaikista ’tiloista’ (asetuksen 2 artiklan 29 kohdan määritelmän mukaisesti), joissa nautaeläimiä on pidetty.

1.9 Miten digitaalisessa muodossa olevat monikulmiot pitäisi ilmoittaa? (UUSI)

Täytäntöönpanosäädöksessä annetaan tietojärjestelmän toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Sidosryhmille tiedotetaan ja niitä kuullaan näistä kehitysvaiheista maailman metsien suojelua ja ennallistamista käsittelevässä sidosryhmäfoorumissa. Myös komission verkkosivustolla julkaistaan asiaa koskevaa tietoa.

Tietojärjestelmällä helpotetaan mahdollisuuksien mukaan toimijoiden työtä **sallimalla joidenkin yleisesti käytettyjen maantieteellistä sijaintia koskevien digitaalisten muotojen (paikkatietoformaattien) lataaminen suoraan järjestelmään, kun monikulmioita ilmoitetaan asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa**. Tällä hetkellä tietojärjestelmässä voi käyttää GeoJSON-tiedostomuotoa ja WGS-84-järjestelmää EPSG-4326-projektiolla. Tietojärjestelmä kehittyy ajan mittaan käyttäjiltä saatavan palautteen perusteella.

1.10 Entä jos kiinteistörekistereitä tai omistusoikeustietoja ei ole saatavilla?

Miten toimijat ja kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä, saavat maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot maissa, joissa kiinteistörekisterit ovat puutteellisia ja joissa viljelijöillä ei välttämättä ole henkilötodistuksia tai maan omistusoikeuden todistavia asiakirjoja?

Viljelijät voivat kerätä maa-alueidensa maantieteellisen sijainnin riippumatta siitä, onko ne syötetty kiinteistörekisteriin vai ei, ja vaikka heillä ei olisi henkilötodistuksia tai maansa omistusoikeuden todistavia asiakirjoja. Jos viljelijät eivät ole toimijoiden suoria toimittajia tai itse toimijoita, heiltä ei tarvita mitään henkilötietoja, vaan riittää sen maapalstan maantieteellinen sijainti, jota on käytetty hyödykkeiden toimittamiseen EU:n markkinoille saattamista varten.

Maankäyttöoikeuksiin (asetuksen 2 artiklan 40 kohdan a alakohta) liittyvän laillisuusvaatimuksen osalta asetuksessa vaaditaan noudattamaan asiaankuuluvia kansallisia lakeja. Jos viljelijät voivat laillisesti myydä tuotteitaan kansallisten lakien nojalla (kun kiinteistörekisteriä ei välttämättä ole ja joillakin viljelijöillä ei ehkä ole henkilötunnuksia), se tarkoittaisi myös, että toimijat (tai kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) täyttäisivät laillisuusvaatimuksen tehdessään hankintoja kyseisiltä viljelijöiltä. Jos kansallisessa lainsäädännössä ei vaadita maataloustuotteiden tuottamiseen ja niillä kaupankäyntiin maan omistusoikeuden todistavaa asiakirjaa, sitä ei vaadita myöskään tämän asetuksen nojalla. Toimijoiden (tai kauppa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) pitäisi kuitenkin todentaa, että niiden toimitusketjuissa ei ole riskiä lainvastaisuudesta.

Toimijat (tai kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) käyttävät jo nyt useita erilaisia keinoja kerätäkseen tietoja laillisuudesta (ja maantieteellisestä sijainnista): jotkut turvautuvat toimittajansa suoraan kartoittamiseen ja toiset käyttävät välittäjiä, kuten osuuskuntia, sertifiointielimiä, kansallisia jäljitettävyyjärjestelmiä tai muita yrityksiä. Toimijat (tai kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) ovat lain nojalla vastuussa sen varmistamisesta, että maantieteellistä sijaintia ja laillisuutta koskevat tiedot ovat oikein riippumatta siitä, mitä keinoja tai välittäjiä ne käyttävät tietojen keräämiseen.

1.11 Voiko toimija käyttää tuottajan maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja?

Kyllä, mutta toimija on itse lopulta vastuussa niiden tarkkuudesta, ei tiedot antava tuottaja. Asetusta ei sovelleta tuottajiin, jotka eivät suoraan saata tuotteita Euroopan unionin markkinoille (eivätkä siten kuulu toimijoiden ja kauppaa käyvien määritelmään).

Tällaisessa tapauksessa toimijan on varmistettava, että alue, joilla asianomainen hyödyke tuotettiin, on kartoitettu oikein ja että maantieteellinen sijainti vastaa kyseistä maa-alueita. Toimijan käytössä oleviin toimenpiteisiin kuuluu muun muassa toimittajien ja erityisesti pienviljelijöiden tukeminen tämän asetuksen vaatimusten täyttämiseksi valmiuksien vahvistamisen ja muiden investointien avulla.

1.12 Pitäisikö toimijoiden todentaa maantieteellinen sijainti?

Toimijoiden ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, **on todennettava ja pystyttävä todistamaan, että maantieteellinen sijainti on oikein.**

Maantieteellistä sijaintia koskevien tietojen todenmukaisuuden ja tarkkuuden varmistaminen on olennainen osa vastuita, jotka toimijoiden ja kauppaa käyvien on täytettävä. Väärien tietojen antaminen maantieteellisestä sijainnista rikkoisi toimijoiden (ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) asetuksen mukaisia velvollisuuksia.

1.13 Pitäisikö asianmukaisen huolellisuuden menettely toistaa samalta maalta peräisin olevien tuotteiden osalta?

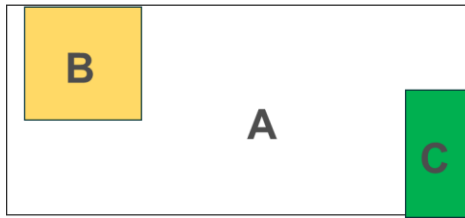
Velvollisuus antaa maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja asianmukaista huolellisuutta koskevissa vakuutuksissa tietojärjestelmän kautta liittyy kuhunkin asianomaiseen tuotteeseen. Toimijoiden (tai kauppaa käyvien, jotka eivät ole PK-yrityksiä) **on näin ollen annettava nämä tiedot joka kerran**, kun ne aikovat saattaa asianomaisen tuotteen EU:n markkinoille, asettaa sen saatavilla EU:n markkinoilla tai viedä sen. Asianmukaisen huolellisuuden menettely on toistettava (eli päivitettävä) jokaiselta asianomaiselta tuotteelta, myös antamalla vastaavat maantieteelliset koordinaatit.

1.14 Voiko monikulmio kattaa useita maa-alueita?

Monikulmioita on tarkoitus käyttää kuvaamaan niiden maa-alueiden sijaintia, joilla hyödyke on tuotettu. **Kunkin monikulmion pitäisi viitata yhteen maa-alueeseen riippumatta siitä, ovatko maa-alueet vierekkäin vai eivät.** Jos asianomaisia tuotteita valmistetaan useilta maa-alueilta peräisin olevista hyödykkeistä, yhdessä asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa on esitettävä useita monikulmioita. Monikulmiota ei voida käyttää jäljittämään sellaisen maapalstan sijaintia, joka voisi sisältää maa-alueita vain jossakin sen osissa.

1.15 Entä jos asianomaista hyödykettä tuotetaan maa-alueella, joka sijaitsee yhdellä ja samalla kiinteistöllä, johon kuuluu myös muita maa-alueita? (UUSI)

Tilannetta voidaan kuvata parhaiten seuraavalla kuvalla.

A-> Yksi ja sama kiinteistö
B-> Maa-alue, jolla asianomaista hyödykettä (esim. soijaa) tuotetaan
C-> Metsäkadon kohteena ollut alue

- i) Jos asianomaista hyödykettä (esimerkissä soijaa) tuotetaan alueella B, mikä maantieteellinen sijainti olisi annettava?

Maa-alueen määritelmän ("maapalsta, joka kuuluu [...] yhteen ja samaan kiinteistöön") perusteella toimijan olisi annettava vain sen maa-alueen maantieteellinen sijainti, jossa asianomaista hyödykettä tuotetaan (esimerkissä alue B).

- ii) Entä jos metsäkato alueella C on lainmukaista ja tapahtunut aikarajan jälkeen?

- Jos alueella C ei tuoteta asianomaista hyödykettä, alueen C metsäkato ei vaikuta alueella B tuotetun soijan vaatimustenmukaisuuteen.
- Jos alueella C tuotetaan muuta asianomaista hyödykettä (esim. nautaeläimiä), nautaeläimet ovat vaatimustenvastaisia (metsäkatoa aiheuttavia), mutta alueen B soija on lähtökohtaisesti vaatimustenmukaista.
- Jos samaa hyödykettä (soijaa) tuotetaan alueilla B ja C, toimijan on saavutettava tilanne, jossa on merkityksettömän alhainen riski, ja otettava siinä erityisesti huomioon suuri riski sekoittumisesta yhdellä ja samalla kiinteistöllä (10 artiklan 2 kohdan j alakohhta).

- iii) Entä jos asetuksessa määritelty laittomuus vaikuttaa kiinteistön A oikeudelliseen asemaan (jos esimerkiksi alueella C on laitonta metsäkatoa)? Vaikuttaako se alueella B tuotettuun soijaan?

Alueella B tuotettu soija ei ole lainmukaista eikä sitten vaatimustenmukaista, koska tuotantoalueen (ei siis maa-alueen vaan koko kiinteistön 2 artiklan 40 alakohdan mukaisesti) oikeudellinen asema ei ole tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaista.

1.16 Pitäisikö monikulmiot ilmoittaa ympärysmittana?

Maa-alueen tietojen antamiseen ympärysmittana ei ole veloitetta eikä mahdollisuutta. **Yli neljän hehtaarin suuruisten maa-alueiden** (joita käytetään muiden hyödykkeiden kuin nautaeläinten tuotantoon) maantieteellinen sijainti on annettava käyttäen monikulmioita (ei yhtä keskipistettä ja ympyrän kehää), joihin sisältyvät kunkin maa-alueen sijainnin kuvaavat riittävät leveys- ja pituusasteet.

1.17 Miten sekoittuneiden tavaroiden tuotantopaikka pitäisi ilmoittaa? (UUSI)

Toimijan on ilmoitettava kaikkien EU:hun tosiasiallisesti toimitettujen tavaroiden tuotantopaikka.

Jos esimerkiksi useista tuotantopaikoista peräisin olevat vaatimustenmukaiset tavarat sekoittuvat samassa säiliötornissa, pinossa, kasassa, säiliössä jne. ja sitten jotkin noista tavaroista saatetaan EU:n markkinoille:

- Ilmoitetun tuotantopaikan olisi **sisällettävä kaikkien niiden tavaroiden tuotantopaikka, jotka on pantu säiliötorniin siitä lähtien, kun se oli viimeksi tyhjä** (ja jotka voisivat siten mahdollisesti sisältyä toimitukseen)
- Jos säiliötorneja ei tyhjenetä määräjain, toimijan pitäisi ilmoittaa kaikkien niiden tavaroiden tuotantopaikka, jotka on pantu säiliötorniin sellaiselta ajalta, jolla varmistetaan, että tuotantopaikaltaan tuntemattomat hyödykkeet eivät sekoitu prosessissa. Kun esimerkiksi osa säiliötorniin varastoiduista tavaroista noudetaan, tämä voitaisiin tehdä turvallisesti ilmoittamalla kaikkien niiden aiempien säiliötorniin pantujen tavaroiden maantieteellinen sijainti vähintään 200 prosenttiin asti säiliötornin tilavuudesta edellyttäen, että säiliötorni toimii FIFO-menetelmällä. Tätä toimintamallia sovelletaan pinoihin, säiliöihin jne. varastoituihin asianomaisiin hyödykkeisiin ja tuotteisiin ja kaikkeen jatkojalostukseen.
- Siiloon tulleen x tavaramäärän valmistuspaikan ilmoittaminen, missä x on EU:hun saatettu määrä, olisi vastoin asetuksen kieltoa saattaa unionin markkinoille alkuperältään tuntemattomia tuotteita

Tämä ei rajoita kohdassa 9 kuvattujen siirtymäsäännösten soveltamista.

1.18 Missä olosuhteissa toimijat voivat ilmoittaa asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa useampia maa-alueita kuin ne, joita markkinoille saatetun tietyn hyödykkeen tuotanto tosiasiallisesti koski? Mitä seurauksia ”liiallisesta ilmoittamisesta” on? (UUSI)

Asetuksen pääajatuksena on edellyttää vastaavuutta markkinoille saatettujen hyödykkeiden/tuotteiden ja niiden maa-alueiden välillä, joissa ne on tosiasiallisesti tuotettu (asetus siis perustuu tiukan jäljitettävyyden periaatteeseen, jolloin toimijoiden on kerättävä tarkat maantieteelliset koordinaatit, jotka vastaavat tuotannon maa-alueita). Toimija voi kuitenkin tietyissä olosuhteissa antaa maantieteellisiä koordinaatteja suuremmasta ja rajatusta maa-alueiden määrästä kuin niistä, joilla hyödykkeet tuotettiin.

Toimijat saavat ilmoittaa ”liikaa” vain tilanteissa, joissa irtotavarana oleva hyödyke jäljitetään kokonaan maa-alueeseen eikä se ole sekoittunut alkuperältään tuntemattomiin tai vaatimustenvastaisiin hyödykkeisiin. Kun tällainen irtotavarana oleva hyödyke sekoittuu logistiikka- tai tuotantoprosessissa, esimerkiksi säiliötorneissa, kuljetusaluksissa tai tuotantolaitoksissa tuotantoprosessin aikana, toimija voi turvautua liialliseen ilmoittamiseen, jos ja kun vain osa kokonaisuudesta saatetaan markkinoille. Toimijoiden on hankittava mahdollisimman tarkat jäljitystiedot.

Jos toimija ilmoittaa ”liikaa” asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa, toimija ottaa

koko vastuun kaikkien niiden maa-alueiden vaatimustenmukaisuudesta, joiden maantieteellinen sijainti on annettu, riippumatta siitä, koskeeko lopulta markkinoille saatettujen hyödykkeiden/tuotteiden tuotanto kyseisiä maa-alueita. Jos yksi maa-alue, jonka maantieteellinen sijainti on ilmoitettu asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa, on vaatimustenvastainen, kaikki maa-alueet, joiden maantieteellinen sijainti on ilmoitettu, ovat vaatimustenvastaisia. Näissä tapauksissa liikaa maa-alueita ilmoittavan toimijan on myös noudatettava asianmukaista huolellisuutta kaikkien metsäkatoasetuksen velvoitteiden mukaisesti kaikkien ilmoitettujen maa-alueiden (myös liiallisten) osalta. Sen on myös annettava todisteet siitä, että 1) vaatimustenvastaisuuden riski (metsäkadon aiheuttamattomuutta ja laillisuutta koskevan vaatimuksen osalta) on arvioitu metsäkatoasetuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti kaikkien maa-alueiden osalta ja että 2) toimija on tällaisessa arvioinnissa ottanut erityisesti huomioon metsäkatoasetuksen 10 artiklan i ja j alakohdan perusteet ja että 3) kyseinen riski on merkityksettömän alhainen kaikkien maa-alueiden osalta. Tarkemmin sanottuna toimijan on otettava riskin olemassaolo huomioon, jos asianomaisten tuotteiden yhdistäminen maa-alueisiin, joilla asianomaiset tuotteet tuotettiin, on vaikeaa metsäkatoasetuksen 10 artiklan 2 kohdan i alakohdan mukaisesti ja myös, jos riski asetuksen sääntöjen kiertämisestä tai sekoittumisesta alkuperältään tuntemattomiin asianomaisiin tuotteisiin ei ole merkityksettömän alhainen metsäkatoasetuksen 10 artiklan 2 kohdan j alakohdan mukaisesti. Toimijan on vähennettävä näitä riskejä merkityksettömän alhaiselle tasolle ennen kyseisten tuotteiden saattamista markkinoille tai niiden asettamista saataville markkinoille tai niiden vientiä.

Sanotun vaikuttamatta edellä mainittuihin tilanteisiin jäljitettävyysskäytännöt, joissa pyritään ilmoittamaan liikaa maa-alueita (esimerkiksi alueen tai maan laajuisesti), eivät yleisesti ottaen ole tämän asetuksen sääntöjen mukaisia. Tällaisten käytäntöjen vuoksi toimijat eivät pystyisi noudattamaan asianmukaista huolellisuutta koskevia keskeisiä velvoitteitaan, erityisesti sääntöjen kiertämisen riskin vähentämistä (eli asetuksen 8 artiklassa tarkoitettua asianmukaista huolellisuutta ei ole mahdollista noudattaa koko maan osalta). Se myös haittaisi EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten työtä ja vaikeuttaisi niiden 16 artiklassa tarkoitettujen tarkastusvelvoitteiden noudattamista (tai jopa tekisi siitä mahdotonta).

1.19 Miten väitteet voidaan käytännössä tarkastaa maantieteellisen sijainnin avulla?

Miten maantieteellisen sijainnin avulla voidaan tarkastaa käytännössä, että on totta väite siitä, että metsäkatoa ei ole? Verrataanko siinä satelliittinavigointipaikannusta ja metsäkatokarttoja? Onko olemassa karttoja metsäalueista tai alueista, joilla on tapahtunut metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä? Miten se toimii, jos tiloista, viljelmistä tai käyttöoikeuksista ei ole saatavilla maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja?

Toimijan (tai kauppa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) vastuulla on kerätä niiden maa-alueiden maantieteelliset koordinaatit, joilla hyödykkeet tuotettiin. Jos toimija ei pysty keräämään kaikkien niiden maa-alueiden maantieteellistä sijaintia, joita on käytetty asianomaisen tuotteen valmistuksessa, sen ei pitäisi saattaa kyseistä tuotetta EU:n markkinoille eikä viedä sitä asetuksen 3 artiklan mukaisesti.

Toimijat (ja kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) ja toimivaltaiset viranomaiset voivat

tarkastaa maantieteelliset koordinaatit vertaamalla niitä satelliittikuviin tai metsäpinta-alakarttoihin ja näin arvioida, täyttävätkö tuotteet asetuksen metsäkadon aiheuttamattomuutta koskevan vaatimuksen.

1.20 Miten EU tarkastaa, että väite siitä, että metsäkatoa ei ole, on totta?

EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten pitäisi tehdä tarkastuksia, joilla vahvistetaan, että asianomaiset hyödykkeet ja tuotteet, jotka on saatettu EU:n markkinoille tai asetettu saataville EU:n markkinoilla tai viety tai jotka aiotaan saattaa EU:n markkinoille tai asettaa saataville EU:n markkinoilla tai viedä, ovat peräisin metsäkatoa aiheuttamattomilta maa-alueilta ja että ne on tuotettu laillisesti (asetuksen 16 artiklan mukaisesti). Tähän kuuluu asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten oikeellisuuden tarkastaminen sekä sen tarkastaminen, että toimijat ja kauppa käyvät noudattavat yleisesti asetuksen säännöksiä.

Asetuksen 18 ja 19 artiklassa on lisätietoa EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten velvoitteiden laajuudesta.

1.21 Minkälaisia tarkastuksia EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä kolmansissa maissa, jos katsotaan, että tuote ei saata olla metsäkatoasetuksen mukainen? (UUSI)

Toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä kolmansissa maissa paikalla tehtäviä tarkastuksia asetuksen 18 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti kyseisten kolmansien maiden suostumuksella yhteistyössä niiden hallintoviranomaisten kanssa.

On huomattava, että asetuksessa ei vaadita EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia kuulemaan tuottavia maita, jos tuote arvioidaan ”mahdollisesti vaatimustenvastaiseksi” tai ”vaatimustenvastaiseksi”.

1.22 Käyttävätkö toimivaltaiset viranomaiset asetuksen määritelmiä?

EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset **käyttävät** tämän asetuksen täytäntöönpanossa asetuksen **2 artiklassa tarkoitettuja määritelmiä**.

Asetus on EU:ssa sitova säädös. Sitä on sovellettava kokonaisuudessaan yhdenmukaisesti kaikissa 27:ssä EU:n jäsenvaltiossa.

1.23 Mitä toimitusketjun jäljitettävyyden tarkoittaa?

Tiedot, asiakirjat ja data, jotka toimijoiden ja kauppa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on kerättävä ja säilytettävä viiden vuoden ajan asetuksen noudattamisen osoittamiseksi luetellaan asetuksen 9 artiklassa ja liitteessä II sekä 2 artiklan 28 kohdassa maantieteelliseen sijaintiin liittyvien tietojen osalta.

Toimijoiden (ja kauppa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) olisi noudatettava asianmukaista huolellisuutta kunkin toimittajan toimittamien kaikkien asianomaisten tuotteiden osalta. Niiden olisi siksi otettava käyttöön asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä, joka sisältää asetuksen 9 artiklassa esitettyjen vaatimusten täyttämiseen tarvittavien tietojen, datan ja asiakirjojen

keräämisen, 10 artiklassa kuvatut riskinarviointitoimenpiteet ja 11 artiklassa tarkoitetut riskejä vähentävät toimenpiteet. Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmien käyttöönottoa ja uudelleentarkastelua sekä raportointivelvoitetta ja tietojen säilytystä koskevat vaatimukset luetellaan asetuksen 12 artiklassa. Toimijoiden on annettava kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu ja että riskiä ei ole havaittu lainkaan tai on havaittu vain merkityksettömän alhainen riski, tiedoksi toimitusketjussa alempana sijaitseville toimijoille ja kauppaa käyville.

Tällaisia tietoja saavat toimitusketjussa alempana sijaitsevat toimijat ja kauppaa käyvät voivat pitää saamiaan tietoja oman asianmukaisen huolellisuutensa perustana, mutta se, että ylempänä arvoketjussa sijaitseva toinen toimija tai kauppaa käyvä on noudattanut asianmukaista huolellisuutta, ei missään tapauksessa vapauta niitä niiden velvoitteista.

Toimijoiden ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on varmistettava, että jäljitettävyyttä koskevat tiedot, jotka ne toimittavat jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tietojärjestelmään toimitetussa asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa, ovat oikein.

Tietojärjestelmä kehittyy ja toimii asiaankuuluvien tietosuojasäännösten mukaisesti. Lisäksi **järjestelmä varustetaan turvatoimenpiteillä, joilla varmistetaan jaettujen tietojen eheys ja luottamuksellisuus.**

1.24 Miten jäljitettävyys toimii useista maista peräisin olevien tuotteiden osalta?

Toimijoiden ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on varmistettava, että vaaditut jäljitettävyttä koskevat tiedot, jotka ne toimittavat jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, ovat oikein **riippumatta niiden toimitusketjun pituudesta tai monimutkaisuudesta.**

Jäljitettävyttä koskevia tietoja voidaan lisätä toimitusketjun varrella. Esimerkiksi useiden maiden useilta sadoilta maa-alueilta hankitun soijan suureen irtotavarakuljetukseen olisi liitettävä asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, joka sisältää kaikki asiaankuuluvat tuotantomaat ja maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot joka ainoasta kaikkien näiden maiden maa-alueesta, joka on ollut osallisena kuljetettavissa tavaroissa.

1.25 Mikä on 'tuotantopäivä tai -ajanjakso'? (UUSI)

Toimijoiden (ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) on kerättävä tietoa tuotantopäivästä tai -ajanjaksosta asetuksen 9 artiklassa esitettyjen velvoitteiden mukaisesti. Näitä tietoja tarvitaan selvittämään, onko asianomainen tuote metsäkatoa aiheuttamaton. Siksi se koskee asetuksen soveltamisalaan kuuluvia hyödykkeitä, jotka on saatettu EU:n markkinoille, tai hyödykkeitä, joita käytetään asetuksen soveltamisalaan kuuluvien asianomaisten tuotteiden tuotantoon.

Muiden hyödykkeiden kuin nautaeläinten tuotantopäivä tarkoittaa hyödykkeiden korjauspäivää ja tuotantoajanjakso tarkoittaa tuotantoprosessin jaksoa/kestoja (esimerkiksi puutavaran 'tuotantoajanjakso' tarkoittaisi asianomaisten korjuutoimien kestoja). Sekä tuotantopäivän että tuotantoajanjakson pitäisi liittyä nimettyihin maa-alueisiin.

Jos tarkempia tietoja ei tuotannon erityispiirteiden vuoksi ole saatavilla, voidaan käyttää satokautta ja/tai sadonkorjuukautta.

Hyödykkeeseen ”nautaeläimet” kuuluvien asianomaisten tuotteiden tuotantoajanjakso tarkoittaa eläimen elinaikaa nautaeläimen syntymästä sen teurastamiseen asti. Jos eläviä nautaeläimiä (HS-koodi 0102 21, 0102 29) saatetaan EU:n markkinoille (esim. tuomalla tai lehmän syntymän jälkeisellä ensimyyntillä EU:ssa), kaikki maantieteelliset sijainnit ensimmäiseen EU:n markkinoille saattamiseen asti on kerättävä ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa. Jos elävät nautaeläimet sittemmin asetetaan saataville EU:n markkinoilla, kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on kerättävä ja lisättävä kaikki niiden tilojen täydentävät maantieteelliset sijainnit, joilla nautaeläimiä on pidetty ensimmäisen EU:n markkinoille saattamisen jälkeen (ks. asetuksen 9 artiklan 1 kohdan d alakohta). Kauppaa käyvien, jotka ovat pk-yrityksiä, ei tarvitse lisätä maantieteellisiä sijaintejaan eikä toimittaa uutta asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta, mutta niiden olisi säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan tiedot asianomaisista tuotteista, jotka ne aikovat asettaa saataville markkinoilla, 5 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti.

On huomattava, että asetuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan ja 2 artiklan 14 kohdan ’tuotetun’ määritelmän mukaisesti metsäkatoasetusta ei sovelleta nautaeläimiin eikä nautaeläimistä johdettuihin tuotteisiin, jos nautaeläin on syntynyt ennen asetuksen voimaantuloa eli ennen 29. kesäkuuta 2023.

1.26 Miten jäljitettävyys toimii nautaeläinten osalta?

Riittääkö, että annetaan sen maa-alueen maantieteellinen sijainti, jolla vasikka syntyi?

Joitakin nautaeläimiä on voitu siirtää yhteen tai useampaan paikkaan ennen teurastamista.

Nautaeläintuotteita EU:n markkinoille saattavien toimijoiden (tai kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) on annettava kaikkien niiden tilojen maantieteellinen sijainti, jotka liittyvät nautaeläinten kasvattamiseen, mukaan lukien syntymäpaikka, tilat, joilla niitä ruokittiin, laidunmaat ja teurastamot (mutta kustakin näistä ’tiloista’ tarvitaan vain yhtä leveysastetta ja yhtä pituusastetta vastaava maantieteellinen sijainti, ei monikulmioita).

1.27 Entä jos tuotantoketjun alkupään toimijat eivät anna vaadittuja tietoja?

Jos hyödykkeen EU:n markkinoille saattava toimija (tai kauppaa käyvä, joka ei ole pk-yritys) ei pysty hankkimaan asetuksessa vaadittuja tietoja toimittajiltaan, sen on pidättäydyttävä saattamasta asianomaisia tuotteita EU:n markkinoille tai viemästä niitä EU:sta, koska se johtaisi asetuksen rikkomiseen.

1.28 Pitäisikö maasta antaa koordinaatit alhaisen riskin maissa?

Maantieteellisen sijaintiin perustuvaa jäljitettävyyttä koskevaan vaatimukseen **ei tehdä poikkeusta**. Toimijoiden on myös arvioitava asianomaisen toimitusketjun monimutkaisuus ja riski asetuksen sääntöjen kiertämisestä ja riski sekoittumisesta alkuperältään tuntemattomiin tuotteisiin tai alkuperältään suuririskisten tai keskimääräisen riskin maiden tai maiden osien tuotteisiin (asetuksen 13 artikla). Jos toimija saa tai sen tietoon tulee merkityksellisiä tietoja, jotka viittaavat riskiin siitä, että asianomaiset tuotteet eivät ole asetuksen mukaisia tai että asetusta kierretään, toimijan on täytettävä kaikki asetuksen 10 ja 11 artiklan mukaiset velvoitteet ja välittömästi toimitettava kaikki asiaa koskevat tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle.

1.29 Sovelletaanko laillisuutta koskevaa vaatimusta metsäkatoa aiheuttamattomaan maahan?

Asianomaisia hyödykkeitä ei voida asettaa saataville EU:n markkinoilla tai viedä EU:sta, ellei niitä ole tuotettu tuotantomaaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti asetuksen 3 artiklan b kohdan mukaisesti (niin sanottu laillisuusvaatimus).

Asetuksen 3 artiklan vaatimukset ovat kumulatiivisia, mikä tarkoittaa, että ne kaikki on täytettävä: 1) **laillisuusvaatimus (3 artiklan b alakohta)**, 2) **metsäkadon aiheuttamattomuutta koskeva vaatimus (3 artiklan a alakohta)** ja 3) **vaatimus siitä, että hyödykkeistä tai tuotteista on annettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus 3 artiklan c alakohta**).

1.30 Onko EU:n ulkopuolisille maille oikeudellisia velvoitteita?

EU:n ulkopuolisiin maihin ei sovelleta oikeudellisia velvoitteita. Tässä asetuksessa asetetaan velvoitteita toimijoille ja kauppaa käyville (asetuksen 2 luvun määritelmän mukaan) sekä EU:n jäsenvaltioille ja niiden toimivaltaisille viranomaisille (ks. asetuksen 3 luku).

Monet maailman maat ovat kuitenkin ryhtyneet toimiin edistääkseen metsäkatoa aiheuttamattomia toimitusketjuja ja vahvistaakseen asianomaisia hyödykkeitä koskevia julkisia jäljitettävyyssjärjestelmiä jne. Siten ne helpottavat tämän asetuksen piiriin kuuluvien yritysten tehtäviä. Tämä on myönteistä, koska tällaiset kehitysvaiheet voivat auttaa merkittävästi toimijoita ja kauppaa käyviä noudattamaan velvoitteitaan.

1.31 Miten tuottajat voivat jakaa maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja, kun tietyt valtiot kieltävät sellaisten tietojen jakamisen? (UUSI)

Yksi tämän asetuksen mukaisista keskeisistä vaatimuksista toimijoille ja kauppaa käyville on se, että niiden on kerättävä tiedot niiden maa-alueiden maantieteellisestä sijainnista, joilla EU:n markkinoille saatetut tai EU:n markkinoilta viedyt hyödykkeet ja tuotteet on tuotettu (asetuksen 9 artiklan 1 kohdan d alakohta). Toimijat ja kauppaa käyvät eivät voi vedota siihen, että kansallisissa laeissa kielletään kyseisten (julkisten) tietojen jakaminen toimijoille ja kauppaa käyville, jotta ne vapautettaisiin velvoitteesta kerätä tiedot ja ladata ne tietojärjestelmään. Toimijoiden ja kauppaa käyvien on toimitettava maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot veloitteidensa osana. Muutoin toimijat ja kauppaa käyvät eivät pysty noudattamaan 8 artiklan mukaisia asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia eivätkä siten saattaa asianomaisia tuotteita EU:n markkinoille, asettaa niitä saataville EU:n markkinoille eivätkä viedä niitä EU:n markkinoilta.

°°0°°

2 Soveltamisala

2.1 Mitkä tuotteet kuuluvat asetuksen soveltamisalaan?

Asetusta sovelletaan vain liitteessä I lueteltuihin tuotteisiin. Tuotteiden, jotka eivät sisälly liitteeseen I, ei tarvitse täyttää asetuksen vaatimuksia, vaikka ne sisältävät asetuksen

soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia hyödykkeitä. Esimerkiksi saippua ei kuulu asetuksen soveltamisalaan, vaikka se sisältää palmuöljyä.

Samoin tuotteiden, joiden HS-koodi ei sisälly liitteeseen I mutta jotka voivat sisältää hyödykkeitä tai osia, jotka on johdettu asetuksen soveltamisalaan kuuluvista hyödykkeistä – kuten autot, joissa on nahkaistuimet tai luonnonkumista valmistetut renkaat – ei tarvitse täyttää asetuksen vaatimuksia.

Huom. Asetuksessa säädetään, että komissio voi muuttaa asianomaisten tuotteiden luetteloa ja tuotekuvauksia delegoidulla säädöksellä. Komissio myös arvioi, onko tarpeen ja mahdollista antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle lainsäädäntöehdotus asetuksen soveltamisalan laajentamisesta kattamaan uusia hyödykkeitä. Se perustuu arviointiin asianomaisten hyödykkeiden vaikutuksesta metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen. Hyödykkeiden soveltamisalan ensimmäinen uudelleentarkastelu on määrä tehdä kahden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta.

2.2 Entä luetellut tuotteet, jotka eivät sisällä lueteltuja hyödykkeitä?

	... joka on valmistettu liitteessä I luetellusta hyödykkeestä	... jota ei ole valmistettu liitteessä I luetellusta hyödykkeestä
Liitteessä I lueteltu asianomainen tuote...	Metsäkatoasetusta sovelletaan	Metsäkatoasetusta <u>ei</u> sovelleta
Muu tuote, jota ei ole lueteltu liitteessä I...	Metsäkatoasetusta <u>ei</u> sovelleta	Metsäkatoasetusta <u>ei</u> sovelleta

Liitteeseen I sisältyvät tuotteet, jotka eivät sisällä liitteessä I lueteltuja hyödykkeitä tai joita ei ole valmistettu niistä, eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan.

Liitteessä I tuotteiden **HS-koodia edeltävä ”ex”** tarkoittaa, että liitteessä kuvattu tuote on niin sanotusti irrotettu kaikista tuotteista, jotka voidaan luokitella HS-koodiin. Esimerkiksi koodi 9401 voi sisältää muista raaka-aineista kuin puusta valmistettuja istuimia, mutta asetuksen vaatimuksia sovelletaan vain puihin istuimiin. Vastaavasti HS-koodi 0201 kattaa **”nautaeläinten** lihan, tuoreen tai jäädytetyn”, kun taas asetuksen liitteessä I oleva ex 0201 kattaa vain **naudanlihan**, tuoreen tai jäädytetyn, mikä tarkoittaa Bos-suvun ja sen alasukujen Bos, Bibos, Novibos ja Poephagus nautaeläimiä, mutta biisonin (Bison-suku) tai puhvelin (Syncerus-suku) liha **ei** kuulu asetuksen soveltamisalaan.

Jos asianomainen tuote, esimerkiksi ”ex 4011 Uudet pneumaattiset ulkorenkaat, kumia” on valmistettu teko- ja luonnonkumin yhdistelmästä, toimijan (tai kauppa käyvän, joka ei ole pk-yritys) on noudatettava asianmukaista huolellisuutta vain luonnonkumia olevan ainesosan osalta.

2.3 Sovelletaanko asetusta määrästä tai arvosta riippumatta?

Asianomaisen hyödykkeen tai asianomaisen tuotteen määrälle tai arvolle ei ole kynnsarvoa, jonka alittuessa asetusta ei sovellettaisi. Tämä koskee myös jalostettuja tuotteita.

Toimijoihin ja kauppa käyviin, jotka saattavat liitteeseen I sisältyvän asianomaisen tuotteen EU:n markkinoille, asettavat sen saataville EU:n markkinoilla tai vievät sen, sovelletaan asetuksen velvoitteita riippumatta tuotteen määrästä.

2.4 Entä EU:ssa tuotetut hyödykkeet?

EU:ssa tuotettuihin hyödykkeisiin **sovelletaan samoja vaatimuksia kuin EU:n ulkopuolella tuotettuihin tuotteisiin**. Asetusta sovelletaan liitteessä I lueteltuihin tuotteisiin riippumatta siitä, onko ne tuotettu EU:ssa vai tuotu EU:hun.

Jos esimerkiksi EU:ssa sijaitseva yritys tuottaa suklaata (koodi 1806, joka sisältyy liitteeseen I), se katsotaan toimijaksi, johon sovelletaan asetuksen velvoitteita, vaikka suklaassa käytetty kaakaojauhe on jo saatettu EU:n markkinoille ja se on täyttänyt asianmukaista huolellisuutta koskevat vaatimukset (ks. myös kysymys 38 toimitusketjussa alempana sijaitsevista toimijoista).

2.5 Miten asetusta sovelletaan pakkauksissa käytettävään puuhun?

Jos tuottaja esimerkiksi myy pakkausta valmistajille (suojaamaan lopputuotetta eikä kuluttajille myytäväksi lopputuotteeksi), **liitteessä I puuta koskevan HS-koodin 4415 kohdassa oleva teksti ”lukuun ottamatta pakkausmateriaaleja, joita käytetään yksinomaan toisen markkinoille saatetun tuotteen tukemisessa, suojaamisessa tai kantamisessa”** olisi ymmärrettävä seuraavasti:

Jos mikä tahansa kyseisistä pakkauksista saatetaan EU:n markkinoille tai viedään omana tuotteenaan (eli erillisenä pakkauksena) eikä toisen tuotteen pakkauksena, se kuuluu asetuksen soveltamisalaan, jolloin asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia sovelletaan.

Jos pakkausta käytetään HS-koodin 4415 luokituksen mukaisesti toisen tuotteen ”tukemisessa, suojaamisessa tai kantamisessa”, se ei kuulu asetuksen soveltamisalaan.

Pakkausmateriaalit, joita käytetään yksinomaan pakkausmateriaalina tukemaan, suojaamaan tai kantamaan toista EU:n markkinoille saatettua tuotetta, eivät ole asetuksen liitteessä I tarkoitettu asianomainen tuote riippumatta siitä, mihin HS-koodiin ne kuuluvat.

Myös kuljetuksiin liittyvät käyttöoppaat kuuluvat näihin poikkeuksiin, ellei niitä ole hankittu omana tuotteenaan.

2.6 Katsottaisiinko se, että vähittäismyyjä palauttaa asianomaisen tyhjän pakkauksen sen toimittajalle, ”asettamiseksi saataville EU:n markkinoilla”, kun kyseinen pakkaus oli saatettu EU:n markkinoille omana tuotteenaan (eli erillisenä pakkauksena) ennen palauttamista? (UUSI)

Mikäli kyseinen pakkaus on saatettu markkinoille tai asetettu saataville markkinoilla tai viety omana tuotteenaan (eli erillisenä pakkauksena) eikä toisen tuotteen pakkauksena, se kuuluu asetuksen soveltamisalaan ja siksi sovelletaan asiaa koskevia asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia (ks. kysymys edellä). Tätä pitäisi soveltaa, mikäli kyseistä pakkausta käytetään kaupallisiin tarkoituksiin omana itsenään.

Silloin, kun kyseisestä pakkauksesta tulee pakkausmateriaalia, jota käytetään yksinomaan

pakkausmateriaalina tuotteen tukemisessa, suojaamisessa tai kantamisessa, silloin se ei kuitenkaan kuulu asetuksen soveltamisalaan.

2.7 Kuuluuko EU:n markkinoilla asianomaisilla käytetyillä tuotteilla käytävä kauppa asetuksen soveltamisalaan? UUSI

Käytettyihin tuotteisiin, joiden elinkaari on päättynyt ja jotka muutoin käsiteltäisiin jätteenä (ks. johdanto-osan 40 kappale ja liite I), ei sovelleta tämän asetuksen velvoitteita.

2.8 Kuuluuko kierrätyspaperi/-pahvi asetuksen soveltamisalaan?

Useimmat kierrätetyt paperi-/pahvituotteet sisältävät pienen osuuden ensiomassaa tai tuotantojätteestä kierrätettyä paperia (esimerkiksi pahvilaatikkojen tuotannosta peräisin olevia poisheitettyä jättepahveja) kuitujen vahvistamista varten.

Liitteessä I todetaan, että **asetusta ei sovelleta tavaroihin, jos ne valmistetaan kokonaisuudessaan elinkaarensa päättäneestä materiaalista ja jos ne muuten olisi poistettu käytöstä** direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 1 kohdassa mainittuna **jätteenä**. Kierrätysmateriaaliin ei siis sovelleta asetuksen mukaisia velvoitteita.

Sitä vastoin, **jos tuote sisältää kierrättämätöntä materiaalia, silloin siihen sovelletaan asetuksen vaatimuksia**, ja kierrättämätön materiaali on jäljitettävä alkuperämaa-alueeseen maantieteellisen sijainnin avulla.

Liitteessä I myös selvennetään, että asetusta sovelletaan yleisesti ottaen valmistusprosessin sivutuotteisiin. Kun kyse on paperista/pahvista, joka muodostaa keräystuotteen (jätetuotteen), kyseinen paperi ja pahvi vapautetaan soveltamisalasta liitteen I mukaisesti (ks. yhdistetyn nimikkeistön 47 ja 48 luku).

2.9 Mitä CN- ja HS-koodit ovat ja miten niitä pitäisi käyttää?

Harmonisoitua tavarankuvaus- ja -koodausjärjestelmää koskevalla yleissopimuksella säädelty nimikkeistö, jota tavallisesti sanotaan **HS-nimikkeistöksi**, on monikäyttöinen kansainvälinen nimikkeistö, joka on laadittu Maailman tullijärjestön johdolla. Nimikkeistössä annetaan kuusinumeroisia koodeja tavaroiden luokittelemista varten, ja sitä sovelletaan koko maailmassa. Maat/alueet voivat tarkentaa luokittelua lisäämällä HS-nimikkeistön yleismaailmallisiin kuusinumeroisiin koodeihin lisänumeroita.

Euroopan unionin **yhdistetty nimikkeistö (CN-koodi)** on kahdeksannumeroinen tavarakoodi, jossa jaetaan maailmanlaajuinen HS-nimikkeistö edelleen tarkempiin tavaraluokkiin Euroopan yhteisön tarpeiden täyttämiseksi.

Tavaroiden ilmoittaminen EU:hun tuotaviksi tai EU:sta vietäväksi sekä EU:n sisäiset kauppatilastot perustuvat CN-koodiin. Asetuksen liitteessä I olevat hyödykkeet ja tuotteet on luokiteltu niiden CN-koodien mukaan. Asetuksen liitteessä I olevat asianomaiset tuotteet on luokiteltu asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteessä I esitetyssä yhdistetyssä nimikkeistössä.

Kun tuonnissa tavaroita luovutetaan vapaaseen liikkeeseen unionin tullikoodeksia koskevan

asetuksen (EU) N:o 952/2013 201 artiklan mukaisesti, CN-koodi voidaan jakaa edelleen kymmennumeroiseen Taric-koodiin, joka on luotu erityisesti EU:n lainsäädännön tarpeisiin vastaamiseksi. Kun tavaroita ilmoitetaan vientimenettelyyn unionin tullikoodeksia koskevan asetuksen (EU) N:o 952/2013 269 artiklan mukaisesti, lopullisen alajaon tuloksena voi olla enintään kahdeksannumeroinen CN-koodi.

Toimitusketjun jäsenten on luokiteltava tuotteensa yhdistettyä nimikkeistöä koskevan perusasetuksen (neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87 tariffi- ja tilastonimikkeistä ja yhteisestä tullitariffista) liitteen I perusteella, jotta ne voivat selvittää, sovelletaanko asetusta niihin. HS-koodit voivat muuttua viiden vuoden välein. EU:n yhdistettyä nimikkeistöä koskeva asetus annetaan vuosittain, jotta kaikki päivitykset voidaan ottaa huomioon.

Lisätietoa: neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/98, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1987, tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista.

2.10 Milloin on kyse asianomaisen tuotteen ”toimittamisesta” eli milloin se saatetaan markkinoille tai asetetaan saataville markkinoilla kaupallisen toiminnan yhteydessä? Missä määrin yritykset kuuluvat soveltamisalaan, kun ne käyttävät asianomaisia tuotteita omassa liiketoiminnassaan tai jalostavat niitä (UUSI)?

Toisistaan on erotettava toimitusketjun henkilö, joka tuo tai kansallisesti saattaa asianomaisen tuotteen EU:n markkinoille, ja toimitusketjussa alempana sijaitsevat henkilöt:

Jos henkilö saattaa EU:n markkinoille **EU:ssa valmistetun tai tuotetun asianomaisen tuotteen**, se toimittaa silloin tuotteen markkinoille ensimmäisen kerran. Toimitus edellyttää kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välistä (kirjallista tai suullista) sopimusta kyseessä olevaa tuotetta koskevan omistuksen tai minkä tahansa muun omistusoikeuden siirrosta. Siihen vaaditaan, että tuote on valmistettu tai että hyödyke, jos se on saatettu markkinoille ilman valmistusta, on tuotettu (ks. metsäkatoasetuksen 2 artiklan 14 kohta). Tällainen toiminta kuuluu metsäkatoasetuksen velvoitteiden piiriin riippumatta siitä, saatetaanko asianomainen tuote markkinoille a) jalostusta varten, b) kaupallisille tai ei-kaupallisille kuluttajille jakelua varten vai c) toimijan omassa liiketoiminnassa käytettäväksi (ks. metsäkatoasetuksen 2 artiklan 19 kohta). Yritys on toimija, ja sen on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus.

Jos **asianomainen tuote on kaupallisen toiminnan yhteydessä määrä asettaa tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”**, eikä sitä ole tarkoitettu yksityiseen käyttöön tai yksityiseen kulutukseen, oletetaan, että se on tarkoitettu saattaa markkinoille riippumatta ”toimituksesta” tai riippumatta kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välisestä (kirjallisesta tai suullisesta) sopimuksesta kyseessä olevaa tuotetta koskevan omistusoikeuden tai vastaavan oikeuden siirrosta.

Kun tuote on saatettu markkinoille, se ”toimitetaan” markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten, jos kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä on sopimus kyseessä olevaa tuotetta koskevan omistusoikeuden tai vastaavan oikeuden siirrosta (esim. myynti- tai lahjasopimus) valmistusvaiheen jälkeen (ja hyödykkeiden tapauksessa tuotantovaiheen), jolloin

tuote on asetettu saataville markkinoilla. Metsäkatoasetuksessa ei yleisesti ottaen aseteta velvoitteita toimitusketjussa logistiikkapalveluja tarjoaville (esim. kuljetuksen välittäjät tai tulliedustajat eivät ole metsäkatoasetuksessa tarkoitettuja 'toimijoita' tai 'kauppaa käyviä'), kunhan ne eivät saata tuotetta markkinoille tai vie sitä.

Näitä tilanteita voidaan valaista muutamalla esimerkillä:

- 1) Autotehdas B ostaa nautaeläinten nahkaa (asianomainen tuote) nahkatehtaalta T EU:ssa valmistaakseen auton, jonka istuimissa käytetään nautaeläinten nahkaa. Autotehdas B saattaa auton (ei-asianomainen tuote) markkinoille myymällä sen loppukuluttajille. Autotehdas B ei ole toimija, koska sen markkinoille toimittama auto ei ole liitteessä I tarkoitettu asianomainen tuote, eikä kauppaa käyvä, koska se ei toimita (erikseen) nautaeläinten nahkaa markkinoille.
- 2) Autotehdas B tuo (eli asettaa tullimenettelyyn "luovutus vapaaseen liikkeeseen") nautaeläinten nahkaa autojen valmistusta varten. Autotehdas B on toimija tuodessaan nahkaa omia liiketoimiaan varten. B:n on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus ennen vapaaseen liikkeeseen luovutusta.
- 3) Viljelijä D ostaa soijapapujauhoa (asianomainen tuote) rouhintayritykseltä EU:n sisämarkkinoilla ja syöttää sitä kanoilleen (ei-asianomainen tuote), jotka hän sitten myy. D ei ole toimija kanat myydessään, koska kanat eivät ole liitteessä I tarkoitettu asianomainen tuote, eikä kauppaa käyvä, koska hän ei toimita soijapapujauhoa markkinoille. D kuitenkin olisi toimija, jos hän toisi (eli asettaisi tullimenettelyyn "luovutus vapaaseen liikkeeseen") soijapapujauhoa ruokkiakseen kanojaan (ks. edellä tilanne 2).
*Jos viljelijä syöttää asianomaista tuotetta soijaa **nautaeläimille** (asianomainen tuote), ks. johdanto-osan 39 kappale.*

Seuraavissa esimerkeissä henkilöt **jalostavat** tai **käyttävät** asianomaisia tuotteita **liiketoiminnassaan**. Niihin sovelletaan asetusta vain niissä tapauksissa, joissa ne toimittavat asianomaisia tuotteita markkinoille.

- 4) Yritys A ostaa vähittäismyyjältä B kolmannessa maassa ja tuo (eli asettaa tullimenettelyyn "luovutus vapaaseen liikkeeseen") puisia pöytiä ja istuimia (asianomaiset tuotteet). A:n omat työntekijät käyttävät huonekaluja työaikana. A on toimija, ja sen on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus ennen puisten pöytien ja istuimien vapaaseen liikkeeseen luovutusta.
- 5) Yritys D ostaa puisia pöytiä ja istuimia (asianomaiset tuotteet) EU:n toimijalta B, joka on tuonut ne kolmannesta maasta, ja joka on jo noudattanut asianmukaista huolellisuutta ja toimittanut asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen. Yrityksen D omat työntekijät käyttävät huonekaluja työaikana. Huonekaluja ei toimiteta eteenpäin, ja siksi metsäkatoasetusta ei sovelleta D:hen.
- 6) EU:hun sijoittautunut viljelijä F korjaa omat soijapapunsa (asianomaiset tuotteet) ja jalostaa soijapavuista soijajauhoa (asianomainen tuote), jota käytetään hänen kanojensa ruokkimiseen hänen omalla tilallaan. Koska viljelijä F ei toimita soijapapuja

- ja soijajauhoja markkinoille (esimerkiksi toiselle oikeushenkilöille tai luonnolliselle henkilölle), niitä ei saateta markkinoille, eikä metsäkatoasetusta sovelleta F:ään.
- 7) EU:hun sijoittautunut viljelijä F korjaa omat soijapapunsa (asianomaiset tuotteet) ja jalostaa ne soijajauhoksi (asianomainen tuote), jonka hän myy EU:hun sijoittautuneelle viljelijälle G. Viljelijä F on soijajauhon osalta toimija, koska se toimitetaan viljelijälle G.
 - 8) EU:hun sijoittautunut yritys B korjaa puuta omasta metsästään ja jalostaa puut (asianomainen tuote) hakkeeksi (asianomainen tuote). Se käyttää haketta polttoaineena omien tilojensa lämmittämiseen. Koska B ei toimita puuta tai haketta markkinoille, markkinoille saattamista tai asettamista saataville markkinoilla ei tapahdu, joten metsäkatoasetusta sovelleta B:hen.
 - 9) Yritys C ostaa haketta (asianomainen tuote) EU:n toimijalta, joka on jo noudattanut asianmukaista huolellisuutta ja toimittanut asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen. Yritys C käyttää haketta polttoaineena omien tilojensa lämmittämiseen. Koska C ei toimita puuta tai haketta markkinoille, markkinoille saattamista tai asettamista saataville markkinoilla ei tapahdu, joten metsäkatoasetusta sovelleta C:hen.
 - 10) Yritys C ostaa haketta (asianomainen tuote) EU:n toimijalta, joka on jo noudattanut asianmukaista huolellisuutta ja toimittanut asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen. Yritys C käyttää haketta sähkön tuottamiseen. Koska C ei saata asianomaista tuotetta markkinoille eikä aseta sitä saataville markkinoilla, metsäkatoasetusta ei sovelleta C:hen.

2.11 Milloin on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, jos sama luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö jalostaa asianomaista tuotetta useasti kaupallisen toimintansa yhteydessä (UUSI)?

Jos sisäistä jalostusta tapahtuu useasti (asianomainen tuote X jalostetaan asianomaiseksi tuotteeksi Y ja myöhemmin asianomaiseksi tuotteeksi Z samassa yrityksessä), velvoitteita aiheutuu vain viimeisen asianomaisen tuotteen (tuote Z) markkinoille saattamisesta. Tätä voidaan valaista seuraavalla esimerkillä:

Suklaayritys C, joka ei ole pk-yritys, ostaa kaakaopapuja (asianomainen tuote) EU:n toimijalta I ja jalostaa ne kaakaojauheeksi (asianomainen tuote) ja myöhemmin kaakaota sisältäviksi elintarvikevalmisteiksi (asianomainen tuote). Yritys C saattaa sitten elintarvikevalmisteet markkinoille myymällä ne yritykselle D. Tässä tapauksessa velvoitteita sovelletaan vain elintarvikevalmisteiden osalta, joten yrityksen C on varmistettava, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu asianmukaisesti ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus ennen valmisteiden saattamista markkinoille.

Jos yritys C olisi pk-yritys, sen ei tarvitsisi noudattaa asianmukaista huolellisuutta eikä toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta elintarvikevalmisteiden osalta, jos toimija I on jo noudattanut asianmukaista huolellisuutta jalostettujen tuotteiden sisältämien kaakaopapujen osalta (ks. metsäkatoasetuksen 4 artiklan 8 kohta). Siinä tapauksessa yrityksen C pitäisi vain

säilyttää toimijalta I saatu asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumero.

2.12 Kuuluuko bambu metsäkatoasetuksen soveltamisalaan? Entä muut tuotteet, jotka eivät sisällä asianomaisia hyödykkeitä ja joita ei ole valmistettu niitä käyttäen, mutta jotka on lueteltu liitteessä I (UUSI)?

Pelkästään bambusta valmistetut tuotteet eivät kuulu metsäkatoasetuksen soveltamisalaan. Metsäkatoasetuksen 1 artiklan 1 kohdassa määritellään, että metsäkatoasetuksen kannalta 'asianomaisia tuotteita' ovat vain tuotteet, jotka sisältävät asianomaisia hyödykkeitä tai jotka on valmistettu niitä käyttäen, muun muassa 'puu'. Metsäkatoasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa myös selvennetään, että liitteessä I luetellut HS-koodit ovat metsäkatoasetuksen kannalta olennaisia vain sen määrittämiseksi, mitkä tuotteet kuuluvat metsäkatoasetuksen soveltamisalaan.

FAO:n selitysten mukaan bambu on muu metsän tuote kuin puu, ja siksi bambu ei kuulu hyödykkeeseen puu.

°°0°°

3 Velvoitteiden kohteet

3.1 Kuka katsotaan toimijaksi?

Asetuksen 2 artiklan 15 kohdan mukaan toimija on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka saattaa asianomaisia tuotteita EU:n markkinoille (myös tuomalla niitä) tai vie niitä EU:sta kaupallisen toiminnan yhteydessä.

Tämä määritelmä kattaa myös yritykset, jotka muuntavat liitteen I yhden tuotteen (joka on jo ollut asianmukaisen huolellisuuden kohteena) toiseksi liitteen I tuotteeksi. Jos esimerkiksi EU:ssa sijaitseva yritys A tuo kaakaovoita (HS-koodi 1804, sisältyy liitteeseen I) ja myös EU:ssa sijaitseva yritys B käyttää kyseistä kaakaovoita suklaan (HS-koodi 1806, sisältyy liitteeseen I) tuottamiseen ja saattaa sen EU:n markkinoille, sekä yritys A että B katsottaisiin asetuksessa tarkoitetuiksi toimijoiksi.

Toimijoihin, jotka saattavat EU:n markkinoille liitteessä I lueteltuja tuotteita, jotka eivät ole olleet asianmukaisen huolellisuuden kohteena toimitusketjun ensimmäisessä vaiheessa (esimerkiksi kaakaota hankkivat tuojat), sovelletaan niiden koosta riippumatta velvoitetta toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus.

3.2 Mitä ilmaisu ”kaupallisen toiminnan yhteydessä” tarkoittaa?

Kaupallinen toiminta tarkoittaa toimintaa, jota harjoitetaan liiketoiminnan yhteydessä.

Asetuksen määritelmät 'toimija' (2 artiklan 15 kohta) ja 'kaupallisen toiminnan yhteydessä' (2 artiklan 19 kohta) merkitsevät yhdessä, että henkilöön, joka saattaa asianomaisen tuotteen EU:n markkinoille myymistä varten (muutettuna tai muuttamattomana) tai maksuttomana kappaleena, jalostusta varten tai kaupallisille tai ei-kaupallisille kuluttajille jakelua varten tai sen omassa liiketoiminnassa käytettäväksi, sovelletaan asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia, ja sen on toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus.

3.3 Mitä 'tuotantomaa asiaa koskeva lainsäädäntö' tarkoittaa?

Asianomaisia hyödykkeitä ja tuotteita voidaan saattaa EU:n markkinoille vain, jos ne täyttävät kaikki asetuksen 3 artiklan vaatimukset, eli että 1) ne ovat metsäkatoa aiheuttamattomia (3 artiklan a kohta), 2) ne on tuotettu tuotantomaa asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti (3 artiklan b kohta) ja 3) niistä on annettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus (3 artiklan c kohta).

'Asiaa koskevaan lainsäädäntöön' voi kuulua muun muassa kansallisia lakeja (myös asiaa koskevaa sekundäärilainsäädäntöä) ja kansainvälistä lainsäädäntöä sellaisena kuin sitä sovelletaan kotimaisessa lainsäädännössä. Asetuksessa annetaan luettelo lainsäädäntöalueista täsmentämättä nimenomaisia säädöksiä, koska ne vaihtelevat maittain ja niitä voidaan muuttaa. Määritelmän mukaan a–h kohdassa luetellun lainsäädännön on tulkittava koskevan tuotantoalueen oikeudellista asemaa. Eri lainsäädäntöalueiden osalta olisi lisäksi otettava huomioon metsäkatoasetuksen 1 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa esitetyt tarkoitukset. Näin ollen muun muassa metsien suojeluun, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tai luonnon monimuotoisuuden suojeluun liittyvä lainsäädäntö on asiaa koskevaa lainsäädäntöä.

Asiaa koskevia asiakirjoja edellytetään riskinarviointia varten asetuksen 9 artiklan 1 kohdan h alakohdan ja 10 artiklan mukaisesti. Tällaisia asiakirjoja voivat olla esimerkiksi viranomaisten viralliset asiakirjat, sopimukset, tuomioistuimen päätökset tai vaikutustenarvioinnit tai tarkastukset, joita on voitu tehdä. Toimijan on joka tapauksessa todennettava, että nämä asiakirjat ovat todennettavissa olevia ja luotettavia, ja otettava huomioon korruption riski tuotantomassassa.

Komissio selittää asetuksen laillisuutta koskevia vaatimuksia ohjeasiakirjassa kesän aikana.

3.4 Mitä velvoitteita on toimitusketjussa alempana sijaitsevilla toimijoilla, jotka eivät ole pk-yrityksiä?

Toimitusketjussa alempana sijaitsevat toimijat ovat niitä, jotka joko muuntavat liitteessä I luetellun tuotteen (johon on jo sovellettu asianmukaista huolellisuutta) toiseksi liitteessä I luetelluksi tuotteeksi tai vievät liitteessä I luetellun tuotteen (johon on jo sovellettu asianmukaista huolellisuutta). Niiden velvoitteet vaihtelevat sen mukaan, ovatko ne pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset) vai eivät.

Kun alempana toimitusketjussa sijaitsevat toimijat, jotka eivät ole pk-yrityksiä, toimittavat asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksensa tietojärjestelmään, ne voivat viitata aiemmin toimitusketjussa noudatettuun asianmukaiseen huolellisuuteen antamalla sitä koskevan vakuutuksen viitenumeron niiden asianomaisten tuotteidensa osista, joista on jo toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus. Asetuksen 4 artiklan 9 kohdan mukaan niiden on kuitenkin varmistettava, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu, ja niillä on edelleen oikeudellinen vastuu, jos asetusta rikotaan (4 artiklan 10 kohta). Asianmukaisen huolellisuuden varmistaminen ei välttämättä tarkoita, että jokainen toimitusketjun alkupäästä toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on tarkastettava järjestelmällisesti. Toimitusketjun loppupäässä sijaitseva toimija, joka ei ole pk-yritys, voisi esimerkiksi todentaa, että alkupään toimijoilla on käytössä toimiva ja ajan tasalla oleva asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä, muun muassa asianmukaiset ja oikeasuhteiset toimintatavat, valvontatoimenpiteet ja menettelyt, joilla vähennetään ja hallitaan tehokkaasti asianomaisten tuotteiden vaatimustenvastaisuuden riskiä,

jotta voidaan varmistaa asianmukaisen huolellisuuden asianmukainen ja säännöllinen noudattaminen. Jos toimitusketjun alkupään toimija ei ole pk-yritys, loppupään toimija voi viitata sellaisen riippumattoman tarkastuksen tuloksiin, joka toimijoilla, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on oltava käytössä, jotta voidaan tarkastaa, että sillä on 11 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen toimintatavien, valvontatoimenpiteiden ja menettelyjen ja että se käyttää niitä säännöllisesti. Tämän riskinarvioinnin perusteella toimitusketjun loppupään toimija voi kuitenkin myös päättää varmistaa, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu kaikkien asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten osalta, koska vastuu säilyy niillä 4 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

Niiden asianomaisten tuotteiden osien osalta, joihin ei ole sovellettu asianmukaista huolellisuutta, toimijoiden, jotka eivät ole pk-yrityksiä, olisi noudatettava asianmukaista huolellisuutta kokonaisuudessaan ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus.

3.5 Mitä velvoitteita on toimitusketjussa alempana sijaitsevilla toimijoilla, jotka ovat pk-yrityksiä? (UUSI)

Toimitusketjussa alempana sijaitsevat toimijat ovat niitä, jotka joko muuntavat liitteessä I luetellun tuotteen (johon on jo sovellettu asianmukaista huolellisuutta) toiseksi liitteessä I luetelluksi tuotteeksi tai vievät liitteessä I luetellun tuotteen (johon on jo sovellettu asianmukaista huolellisuutta).

Toimitusketjussa alempana sijaitsevilla pk-toimijoilla on edelleen vastuu, jos asetusta rikotaan. Niiden tuotteiden osien osalta, joihin on sovellettu asianmukaista huolellisuutta, niiden ei kuitenkaan tarvitse a) noudattaa asianmukaista huolellisuutta niiden tuotteiden osien osalta, joista on jo noudatettu asianmukaista huolellisuutta, eikä b) toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta tietojärjestelmään metsäkatoasetuksen 4 artiklan 8 kohta. Niiden on kuitenkin edelleen annettava toimitusketjun edellisistä vaiheista hankittujen asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten viitenumerot toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä.

Niiden asianomaisten tuotteiden osien osalta, joihin ei ole sovellettu asianmukaista huolellisuutta, pk-toimijoiden olisi noudatettava asianmukaista huolellisuutta kokonaisuudessaan ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus.

3.6 Onko toimitusketjussa alempana olevilla toimijoilla ja suurilla kauppaa käyvillä tietojärjestelmässä pääsy toimitusketjun alkupään toimijoiden tietojärjestelmään toimittamissa asianmukaista huolellisuutta koskevissa vakuutuksissa annettuihin tietoihin maantieteellisestä sijainnista? (UUSI)

Toimitusketjun alkupään toimijat pystyvät päättämään, ovatko niiden tietojärjestelmään toimittamiin asianmukaista huolellisuutta koskeviin vakuutuksiin sisältyvät tiedot maantieteellisestä sijainnista toimitusketjussa alempana sijaitsevien toimijoiden saatavilla ja näkyvissä tietojärjestelmässä olevien viitattujen asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten avulla.

3.7 Mitä tapahtuu, jos EU:n ulkopuolella sijaitseva toimija saattaa asianomaisen tuotteen tai hyödykkeen EU:n markkinoille? Missä olosuhteissa EU:n ulkopuolelle sijoittautuneilla toimijoilla on pääsy tietojärjestelmään? (UUSI)

Jos EU:n ulkopuolelle sijoittautunut luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö saattaa asianomaisia tuotteita markkinoille, metsäkatoasetuksen 7 artiklan mukaan ensimmäistä unioniin sijoittautunutta henkilöä, joka asettaa tällaisia tuotteita saataville markkinoilla, olisi pidettävä asetuksessa tarkoitettuna toimijana.

Tämä tarkoittaa, että tässä tapauksessa asetuksessa tarkoitettuja toimijoita on kaksi – yksi EU:n ulkopuolelle sijoittautunut ja yksi EU:hun sijoittautunut.

EU:n ulkopuolelle sijoittautuneilla toimijoilla on pääsy tietojärjestelmään vain, jos niillä on voimassa oleva EORI-numero, koska vain tässä tapauksessa niiden on toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, kun ne ovat noudattaneet asianmukaista huolellisuutta ennen tulli-ilmoituksen tekemistä. Niillä on pääsy järjestelmään toimijan asemassa eikä valtuutettuna edustajana, koska asetuksen 2 artiklan 22 kohdan mukaan valtuutetun edustajan pitää olla sijoittautunut unioniin.

3.8 Mitkä yritykset ovat kauppaa käyviä, jotka eivät ole pk-yrityksiä, ja mitä velvoitteita niillä on?

Kauppaa käyvä, joka ei ole pk-yritys, on kauppaa käyvä, joka ei ole asetuksen 2 artiklan 30 kohdassa tarkoitettu pieni ja keskisuuri yritys. Tässä säännöksessä viitataan direktiivin 2013/34/EU 3 artiklassa annettuihin määritelmiin.

Lähtökohtaisesti se tarkoittaa mitä tahansa suurta yritystä, joka ei ole toimija ja joka käy liitteeseen I sisältyvillä tuotteilla kauppaa EU:n markkinoilla, esimerkiksi suuret valintamyymälä- tai vähittäismyyjäketjut.

Asetuksen 5 artiklan 1 kohdan nojalla suurilla kauppaa käyvillä on samat velvoitteet kuin toimitusketjussa alempana sijaitsevilla suurilla toimijoilla: a) niiden on toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, b) niin tehdessään ne voivat viitata toimitusketjussa aiemmin sovellettuun asianmukaiseen huolellisuuteen, mutta siinä tapauksessa niihin sovelletaan asetuksen 4 artiklan 9 kohdan säännöksiä, c) ne ovat vastuullisia, jos asetusta rikotaan, myös toimitusketjussa ylempänä sijaitsevan toimittajan noudattaman asianmukaisen huolellisuuden tai sen toimittaman asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen osalta.

3.9 Luokitellaanko organisaatiot, jotka eivät ole pk-yrityksiä ja jotka myyvät kuluttajille (vähittäismyyjät), kauppaa käyviksi? (UUSI)

Vähittäismyyjäorganisaatio voidaan asetuksen nojalla määritellä nimenomaisen tilanteen mukaan 'toimijaksi' (jos se katsotaan 'luonnolliseksi henkilöksi tai oikeushenkilöksi, joka kaupallisen toiminnan yhteydessä saattaa asianomaisia tuotteita EU:n markkinoille tai vie niitä') tai 'kauppaa käyväksi' (jos se katsotaan 'toimitusketjuun kuuluvaksi muuksi henkilöksi kuin toimijaksi, joka kaupallisen toiminnan yhteydessä asettaa asianomaisia tuotteita saataville markkinoilla').

3.10 Miten direktiivin 2013/34/EU 3 artiklaan komission delegoidulla direktiivillä (EU) 2023/2775 tehty tarkistus, jolla muutetaan pk-yritysten määritelmää koskevia perusteita, vaikuttaa metsäkatoasetuksessa tarkoitettuihin pk-yrityksiin? (UUSI)

Direktiivillä 2013/34/EU muutettuja pk-yritysten kokoja sovelletaan EU:n jäsenvaltioissa vasta, kun ne on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Muutettuja kokoperusteita sovelletaan siksi asetuksen soveltamista varten Euroopan unioniin sijoittautuneisiin yrityksiin vasta, kun saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on tehty jäsenvaltiossa, johon yritys on sijoittautunut.

On kuitenkin huomattava, että asetuksen 38 artiklan 3 kohdan ja asetuksen 30 päivänä kesäkuuta 2025 alkavan soveltamisen osalta on ratkaisevaa, onko toimija perustettu mikroyritykseksi vai pienyritykseksi 31. joulukuuta 2020 mennessä. Tämä riippuu EU:n jäsenvaltioiden kansallisesta lainsäädännöstä, jolla direktiivi 2013/34/EU pannaan täytäntöön, ja sen sisältämistä koon kynnysrajoista, jotka olivat voimassa 31. joulukuuta 2020 asti.

Alkuperäisessä direktiivissä 2013/34/EU selvennettiin, että **keskisuuret yritykset** ”ovat yrityksiä, jotka eivät ole mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä ja joilla vähintään kaksi seuraavista kolmesta raja-arvosta ei ylity tilinpäätöspäivänä: a) taseen loppusumma: 20 000 000 euroa; b) liikevaihto: 40 000 000 euroa; c) työntekijöitä tilivuoden aikana keskimäärin: 250”. Delegoidussa direktiivissä (EU) 2023/2775 muutetaan tätä niin, että taseen loppusumman raja-arvo on nyt 25 000 000 euroa ja liikevaihdon 50 000 000 euroa, ks. delegoidun direktiivin (EU) 2023/2775 1 artiklan 3 kohta.

3.11 Kuka on vastuussa, jos asetusta rikotaan? (UUSI)

Kaikilla toimijoilla on vastuu siitä, että niiden EU:n markkinoille saattama tai niiltä viemä asianomainen tuote on vaatimustenmukainen. Asetuksessa myös edellytetään, että toimijat (tai kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) toimittavat kaikki tarvittavat tiedot toimitusketjussa.

Myös kauppa käyvillä, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on edelleen vastuu asianomaisista tuotteista, joita ne asettavat saataville EU:n markkinoilla.

3.12 Kuka on toimija, kun kyse on pystypuista tai puunkorjuuoikeuksista?

Pystypuut eivät sellaisenaan kuulu asetuksen soveltamisalaan. Riippuen sopimusten yksityiskohdista puunkorjuun aikainen ’toimija’ voisi olla joko metsänomistaja tai yritys, jolla on oikeus korjata asianomaiset tuotteet, sen mukaan, kuka saattaa asianomaiset tuotteet EU:n markkinoille tai vie ne EU:sta.

3.13 Miten asetusta sovelletaan yrityskonserneihin? (UUSI)

Asianmukaista huolellisuutta koskevia velvoitteita sovelletaan metsäkatoasetuksen 2 artiklan 20 kohdassa tarkoitettuihin ’henkilöihin’ riippumatta siitä, ovatko ne yrityskonsernin jäseniä vai eivät.

°°°°

4 Määritelmät

Nämä määritelmät muodostavat perustan niiden kolmansissa maissa sijaitsevien yritysten ja sidosryhmien velvoitteille, joilla on kaupallisia suhteita EU:n kanssa, sekä EU:n toimivaltaisten viranomaisten velvoitteille.

4.1 Mitä 'maailmanlaajuinen metsäkato' tarkoittaa?

'Maailmanlaajuinen metsäkato' tarkoittaa koko maailmassa (sekä EU:ssa että sen ulkopuolella) asetuksen 2 artiklan mukaisesti tapahtuvaa metsäkatoa (eli metsän muuntamista maatalouskäyttöön riippumatta siitä, onko muutos ihmisen aiheuttama vai ei).

Metsäkato ja metsien tilan heikkeneminen ovat merkittäviä ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä aiheuttavia tekijöitä, ja ne ovat aikamme kaksi keskeistä maailmanlaajuista ympäristökriisiä.

Metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen pääsyy koko maailmassa on maataloustuotannon laajeneminen soijan, naudanlihan, palmuöljyn, puun, kaakaon, kumin ja kahvin kaltaisten hyödykkeiden tuotantoon. Suurena taloutena ja näiden hyödykkeiden merkittävänä kuluttajana EU aiheuttaa metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä koko maailmassa. EU:n on siksi annettava panoksensa sen lopettamiseen.

Asetuksella edistetään 'metsäkatoa aiheuttamattomien' hyödykkeiden ja tuotteiden tuotantoa ja kulutusta sekä pienennetään EU:n vaikutusta maailmanlaajuiseen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen. Näin sen odotetaan vähentävän EU-vetoisia kasvihuonekaasupäästöjä ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä.

4.2 Mitä 'maa-alue' tarkoittaa?

Asetuksen mukainen maantieteellisen sijainnin määrittämisen kohde eli 'maa-alue' määritellään 2 artiklan 27 kohdassa "maapalstaksi, joka kuuluu tuotantomaaan lainsäädännössä tunnustettuun yhteen ja samaan kiinteistöön ja jolla olosuhteet ovat riittävän homogeeniset, jotta voidaan arvioida kyseisellä maapalstalla tuotettuihin hyödykkeisiin liittyvää metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen kokonaisriskitasoa". Tämän asetuksen soveltamisessa keskeistä on yksilöidä niiden hyödykkeiden tuottamiseen käytetty maa, jotka on määrää saattaa EU:n markkinoille. Ei siis ole tarpeen luetella kaikkia yhden omistajan omistamia alueita, jos joitakin näistä alueista ei käytetä tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien hyödykkeiden tuottamiseen tai niitä ei ole tarkoitus saattaa EU:n markkinoille.

4.3 Mitkä vaatimukset puun on täytettävä?

Asetuksen metsäkadon aiheuttamattomuuden määritelmässä 2 artiklan 13 kohdan b alakohdassa ("... kun on kyse asianomaisista tuotteista, jotka sisältävät puuta tai jotka on valmistettu käyttäen puuta") erotetaan puu asetuksen soveltamisalasta ja saadaan aikaan vaikutelma eräänlaisesta erityistapauksesta, jolloin herää kysymys siitä, sovelletaanko asetuksen 3 artiklan a kohdan metsäkadon aiheuttamattomuutta koskevaa perustetta puuhun. Onko puun täytettävä molemmat perusteet, jotka liittyvät metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen vai pelkästään metsien tilan heikkenemiseen liittyvän perusteen?

Puun on asetuksen vaatimusten täyttämiseksi täytettävä molemmat perusteet: a) se on pitänyt korjata maalta, joka ei ole ollut metsäkadon kohteena 31.12.2020 jälkeen, ja b) se on pitänyt korjata aiheuttamatta metsien tilan heikkenemistä 31.12.2020 jälkeen.

4.4 Mitkä puunkorjuutasot ovat vaatimustenmukaisia?

Jos puualan toimija vuonna 2022 korjaa 20 prosenttia alueesta, joka on kokonaan metsäpinta-alaa, ja antaa maan uudistua luontaisesti, olisiko korjattu puu asetuksen mukaista? Kun metsä on 30 vuodessa uudistunut, voitaisiinko tehdä sama toimenpide niin, että johtopäätös asetuksen noudattamisesta olisi sama?

Asetuksen mukaan ”metsien tilan heikkenemisellä” tarkoitetaan metsäpinta-alan rakenteellisia muutoksia, jotka toteutetaan muuntamalla ikimetsiä tai luontaisesti uudistuvia metsiä plantaaseiksi tai muuksi puustoiseksi maaksi tai muuntamalla ikimetsiä viljelymetsiksi (2 artiklan 7 kohta).

Tämä määritelmä kattaa kaikki Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön määrittelemät metsäluokat. Näin ollen asetuksessa tarkoitettu metsien tilan heikkeneminen tarkoittaa tiettytyyppisten metsien muuttamista muunlaisiksi metsiksi tai muuksi puustoiseksi maaksi.

Puunkorjuun eri tasot ovat sallittuja edellyttäen, että se ei johda metsien tilan heikkenemisen määritelmään kuuluvaan muutokseen.

4.5 Miten ’metsäkatoa aiheuttamattoman’ määritelmän lause ”aiheuttamatta metsien tilan heikkenemistä” pitäisi ymmärtää niiden asianomaisten tuotteiden osalta, jotka sisältävät puuta tai jotka on valmistettu käyttäen puuta? (UUSI)

Määritelmän ’metsäkatoa aiheuttamaton’ nimenomaisesti metsien tilan heikkenemiseen viittaava kohta edellyttää, että puu on ”korjattu metsästä aiheuttamatta metsien tilan heikkenemistä 31 päivän joulukuuta 2020 jälkeen” (metsäkatoasetuksen 2 artiklan 13 kohdan b alakohta). Viittaus ’aiheuttamiseen’ luo syy-suhteen puun korjaamisen ja metsien tilan heikkenemistä koskevan prosessin välille.

Tässä otetaan huomioon se, että muutkin prosessit voivat vaikuttaa metsiin. Niitä ovat esimerkiksi ilmastonmuutos, tautien puhkeaminen ja maastopalot. Nämä metsien tilan heikkenemisen mahdolliset muodot eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan. Metsäkatoasetuksessa käsitellään metsien tilan heikkenemistä, joka johtuu puun korjaamiseen liittyvistä metsätaloustoimista, ja myöhempää metsän uudistumista.

Asianomaiset tuotteet eivät olisi asetuksen mukaisia, jos ne olisi hankittu alueelta, jossa puunkorjuutoimet aiheuttavat metsien tilan heikkenemistä. Toimijat voisivat ottaa huomioon kaikki puunkorjuupäivänä saatavilla olevat tiedot ja datan, pääasiassa maan metsänhoitoa koskevan lainsäädännön ja metsänhoitosuunnitelman sekä uudelleenmetsityssuunnitelmat ja suunnitellut korjuunjälkeiset toimet, ennallistamis- ja suojelusuunnitelmat, muunlaiset suunnitelmat, hoitomenettelyt jne., jotta ne voivat arvioida riskiä sille, että puunkorjuu aiheuttaisi metsien tilan heikkenemistä.

Jos metsien tila pysyy heikentyneenä kauan, mikään tuleva puunkorjuu maa-alueella, jolla puunkorjuutoimet ovat aiheuttaneet metsien tilan heikkenemistä 31.12.2020 jälkeen, ei olisi 'metsäkatoa aiheuttamatonta', eikä asianomaisia tuotteita saisi saattaa markkinoille. Jos taas metsä tulevaisuudessa uusiutuu ja sen tila vaihtuu metsäluokkaan, jonka ei katsottaisi kuuluvan metsien tilan heikkenemisen määritelmään, kyseisellä maa-alueella tehdyistä puunkorjuutoimista saatu puu voitaisiin katsoa 'metsäkatoa aiheuttamattomaksi'.

4.6 Miten olisi arvioitava kysymystä siitä, onko puutuote metsien tilan heikkenemistä aiheuttamaton, ja mikä on huomioon otettava asiaa koskeva ajanjakso? (UUSI)

Asetuksen mukaan 'metsien tilan heikkenemisellä' tarkoitetaan metsäpinta-alan rakenteellisia muutoksia, jotka toteutetaan muuntamalla ikimetsiä tai luontaisesti uudistuvia metsiä plantaaseiksi tai muuksi puustoiseksi maaksi tai muuntamalla ikimetsiä viljelymetsiksi (2 artiklan 7 kohta).

'Metsien tilan heikkeneminen' tarkoittaa metsäpinta-alan rakenteellisia muutoksia, jotka toteutetaan muuntamalla				
1) ikimetsiä			2) luontaisesti uudistuvia metsiä	
a) viljelymetsiksi	b) plantaaseiksi	c) muuksi puustoiseksi maaksi	a) plantaaseiksi	b) muuksi puustoiseksi maaksi

Määritelmän 'metsäkatoa aiheuttamaton' metsien tilan heikkenemistä koskevan osan noudattamiseksi toimijoiden on selvitettävä, oliko metsä 31.12.2020 saakka pääasiassa ikimetsää tai luontaisesti uudistuvaa metsää (kaksi asetuksessa määriteltyä erityyppistä metsää, joihin määritelmää 'metsien tilan heikkeneminen' sovelletaan). Sitten niiden on arvioitava, voisivatko puunkorjuuseen liittyvät metsätaloustoimet sekä suunnitellut korjuunjälkeiset toimet johtaa muuntamiseen erityyppiseksi metsäksi, joka tarkoittaa 'metsien tilan heikkenemistä', tai aiheuttaa sen tai olisivatko ne voineet johtaa siihen.

On tärkeää ottaa huomioon maan asiaa koskeva metsänhoitolainsäädäntö, muun muassa metsän kestävää hoitoa koskevat suunnitelmat tai vastuullisen puunkorjuun oikeudellinen kehys sekä tiedot ja data metsän korjuuta edeltävästä tilasta, puunkorjuujärjestelmästä ja sen todennäköisistä vaikutuksista, uudistamistoimenpiteistä, muista suunnitelluista suojele- ja ennallistamistoimenpiteistä, sekä muut tiedot asetuksen 10 artiklassa eritellyistä riskinarviointiperusteista.

Jos näyttö osoittaa, että puunkorjuutoimet voivat aiheuttaa metsien tilan heikkenemistä*, puutuotetta ei saa saattaa EU:n markkinoille, asettaa saataville EU:n markkinoilla eikä viedä EU:sta, ellei tätä riskiä vähennetä niin, ettei riskiä ole lainkaan tai että se on vain merkityksettömän alhainen.

Jos maa-alueen aiottua lopputarkoitusta (uudelleenmetsitys tai muuntaminen) ei puunkorjuuhetkellä tiedetä, nämä korjuutoimet saattavat aiheuttaa metsien tilan heikkenemistä.

Siksi kyseisiä puutuotteita ei saa saattaa EU:n markkinoille, asettaa niitä saataville EU:n markkinoilla tai viedä EU:n markkinoilta, ellei tätä riskiä vähennetä niin, että sitä ei ole lainkaan tai se on merkityksettömän vähäinen.

*Merkkejä siitä, että puunkorjuutoimet voivat aiheuttaa metsien tilan heikkenemistä, voisivat olla esimerkiksi seuraavat:

- hoitosuunnitelmista (tai muista saatavilla olevista tiedoista) käy ilmi, että ehdotetut korjuu- ja uudistamistoimet eivät ehkä riitä estämään metsien tilan heikkenemistä asetuksen määritelmien mukaisesti
- tehdyt korjuutoimet poikkeavat metsien vastuullista hoitoa koskevassa suunnitelmassa ehdotetusta tai maan oikeudellisessa kehityksessä hyväksytystä
- korjuun jälkeistä istuttamista ja metsänhoitoa koskeva suunnitelma näyttää täyttävän 'viljelymetsää' tai 'plantaasia' koskevat perusteet asetuksen määritelmien mukaisesti tai
- suunnitellut uudistamistoimenpiteet (eli istuttaminen tai kylväminen) tai kyseisenkaltaisten suunniteltujen toimenpiteiden puuttuminen.

4.7 Voiko puutuote olla metsien tilan heikkenemistä aiheuttamaton, jos se on korjattu metsästä, jossa on tapahtunut 31.12.2020 jälkeen rakenteellisia muutoksia, jotka eivät aiheutuneet puunkorjuutoimista? (UUSI)

Kyllä. Jos metsien tilan heikkenemistä ovat vuoden 2020 jälkeen aiheuttaneet ilmastonmuutoksen, tautien puhkeamisen tai maastopalojen kaltaiset prosessit, jotka eivät liity puunkorjuutoimiin tai metsäkatoa aiheuttaviin toimiin, kyseisillä maa-alueilla tehdyistä korjuutoimista saadut tuotteet voidaan edelleen katsoa

metsäkatoa aiheuttamattomiksi edellyttäen, että itse puunkorjuutoimet eivät aiheuta metsien tilan heikkenemistä.

Näissä tapauksissa olisi tärkeää saada riittävästi tietoa ja todisteita, jotka osoittavat, että mitkään muutokset metsän tilassa kahden ajanjakson välissä eivät ole liittyneet puun korjaamiseen.

Lisäksi, kun puiden korjaamisen tarkoituksena on metsän suojelu, ei pitäisi katsoa, että puunkorjuu on "aiheuttanut" metsien tilan heikkenemistä. Tästä on kyse esimerkiksi silloin, kun korjataan myrskyn tai maastopalon vuoksi vahingoittunutta puuta tai kun kaadetaan tartunnan saaneita puita tuholaisen ja tautien leviämisen estämiseksi. Näissä tapauksissa olisi tärkeää saada riittävästi tietoa ja todisteita, joilla voidaan osoittaa puiden korjaamisen todellinen tarkoitus.

4.8 Joissakin tapauksissa todisteita puunkorjuutoimista, jotka ovat aiheuttaneet 'metsien tilan heikkenemistä', ei ehkä saada vielä johonkin aikaan sen jälkeen, kun puutuote on saatettu Euroopan unionin markkinoille (tai asetettu niillä saataville tai viety niiltä). Voidaanko toimijoita pitää vastuussa tapahtumista, jotka tapahtuvat asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen toimittamisen jälkeen? (UUSI)

Katsottaisiinko asianomaiset puutuotteet metsäkatoa aiheuttamattomiksi?

Asianomaiset tuotteet eivät olisi asetuksen mukaisia, jos ne olisi hankittu alueelta, jolla

puunkorjuutoimet olivat aiheuttaneet metsien tilan heikkenemistä asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen toimittamista edeltäneellä jaksolla.

Asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen toimittaessaan toimija ottaa vastuun asianmukaista huolellisuutta koskevasta prosessista ja siitä, että asianomaiset tuotteet ovat 3 artiklan a ja b kohdan mukaisia. Tässä prosessissa toimijan olisi otettava huomioon kaikki asiaa koskevat tiedot ja data, myös 10 artiklassa esitetyt riskitekijät.

Asianmukaista huolellisuutta koskevien velvoitteiden rikkomisesta voisi olla kyse esimerkiksi silloin, jos asianmukaisen huolellisuuden riskinarviointiosaa ei ole tehty asianmukaisesti, koska asiaa koskevia tietoja tai määritettyjä perusteita, muun muassa maa-alueen puunkorjuun jälkeisiä suunnitelmia, ei ole otettu huomioon.

Jos havaitaan, että asianmukaista huolellisuutta ei ole noudatettu asianmukaisesti, kukaan toimitusketjussa alempana oleva toimija tai kauppa käyvä ei pystyisi viittaamaan asianomaisista tuotteista annettuun olemassa olevaan asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen.

Jos taas asianmukaista huolellisuutta on noudatettu kyseisenä aikana asianmukaisesti ja asianomaiset tuotteet olivat vaatimustenmukaisia, kun ne saatettiin markkinoille, asianomaisten tuotteiden – ja johdettujen tuotteiden – vaatimustenmukaisuuden tila ei muutu niiden tapahtumien perusteella, jotka tapahtuvat sen jälkeen, kun tuote on saatettu markkinoille (tai viety) ja joita ei olisi voitu tunnistaa mahdolliseksi riskiksi silloin, kun asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus toimitettiin. Se ei myöskään vaikuta toimijan vaatimustenmukaisuuden tilaan.

4.9 Jarruttaako 'metsien tilan heikkenemisen' määritelmä puiden harkittua istutusta ja kylvöä, jotka voivat olla tärkeä käytäntö metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi? (UUSI)

Tietyn tyyppisissä metsissä harkittu istutus tai kylvö voi olla tehokas ja suositeltava metsän ennallistamisen menetelmä. Näin on muun muassa luonnontapahtumien (esim. myrskyjen, maastopalojen) jälkeen tai haitallisten vieraslajien, tuholaisien tai tautien hoitotoimenpiteiden jälkeen tai uudistumisen edistämiseksi ankarissa ympäristöissä, kuten laihassa maaperässä, tulva- ja routamaassa tai silloin, kun ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat tuntuvia. Siksi, ja vaikka ikimetsän tai luontaisesti uudistuvan metsän muuntaminen plantaasiksi olisi 'metsien tilan heikkenemistä', asetuksessa 'plantaasin' määritelmään eivät kuulu "suojametsän tai ekosysteemin ennallistamistarkoituksiin istutetut metsät eivätkä istuttamalla tai kylvämällä perustetut metsät, jotka hakkuukypsänä muistuttavat tai tulevat muistuttamaan luontaisesti uudistuvia metsiä". Poikkeusta pitäisi loogisesti soveltaa myös 'viljelymetsiin'.

4.10 Miten sovelletaan ilmaisua "puut pystyvät saavuttamaan nämä kynnysarvot sijaintipaikassaan"? (UUSI)

Miten olisi sovellettava lauseketta "puut pystyvät saavuttamaan nämä kynnysarvot sijaintipaikassaan", joka liittyy puun korkeuteen ja latvuspeittävyteen asetuksen 2 artiklan 4 kohdan 'metsän' määritelmässä?

Jos puukasvillisuus ylittää tai sen odotetaan ylittävän 10 prosenttia niiden puulajien latvuspeittävydestä, joiden korkeus tai odotettu korkeus on vähintään viisi metriä, se olisi luokiteltava 'metsäksi' Elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) määritelmän perusteella. Esimerkiksi nuoret puustot, joiden latvuksen peittävyys ei ole vielä 10:tä prosenttia eikä puiden korkeus viittä metriä mutta joiden odotetaan saavuttavan ne, sisältyvät 'metsän' määritelmään. Siihen sisältyvät myös tilapäisesti puuttomat alueet, kunhan alueen pääasiallisena käyttönä säilyy metsä.

4.11 Mikä metsämaan maankäytön muutos on asetuksen mukaista? (UUSI)

Metsäkato määritellään asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa "metsän muuntamiseksi maatalouskäyttöön". Onko mikään muu metsämaan maankäytön muutos asetuksen mukaista?

Asetuksen määritelmän mukaan metsäkato on metsän muuntamista maatalouskäyttöön. Muuntaminen muihin käyttötarkoituksiin, kuten kaupunkirakentamiseen tai infrastruktuuriin, ei kuulu metsäkadon määritelmään. Esimerkiksi puu, joka on laillisesti korjattu metsäalueelta tien rakentamista varten, olisi tämän asetuksen mukainen.

4.12 Laskettaisiinko luonnonkatastrofi metsäkadoksi?

Asetuksen määritelmä 'metsäkadosta' sisältää metsän muuntamisen maatalouskäyttöön riippumatta siitä, onko muutos ihmisen toiminnan aiheuttama vai ei, joten se sisältää luonnonkatastrofeista johtuvat tilanteet. Palanut metsä, joka on sittemmin muunnettu maatalousmaaksi (aikarajan jälkeen), katsottaisiin asetuksessa tarkoitetuksi 'metsäkadoksi'. Tässä nimenomaisessa tapauksessa toimijaa kielletäisiin hankkimasta asetuksen soveltamisalaan kuuluvia hyödykkeitä kyseiseltä alueelta (mutta ei metsäpalon vuoksi). Jos maastopalon kohteena olleen metsän sitä vastoin annetaan uudistua, sen ei katsottaisi olevan 'metsäkatoa' ja toimija voisi hankkia kyseisestä metsästä puuta, kunhan se on taas kasvanut.

4.13 Sisällytetäänkö 'muu puustoinen maa' tai muut ekosysteemit soveltamisalaan?

Asetuksessa hyödynnetään Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön määritelmää 'metsästä'. Se sisältää neljä miljardia hehtaaria metsää – valtaosan asumiskelpoisesta maasta, jota ei jo käytetä maataloudessa – ja siihen kuuluu alueita, jotka on kansallisilla laeissa määritelty savanneiksi, kosteikoiksi ja muiksi arvokkaiksi ekosysteemeiksi.

Asetuksen ensimmäisessä uudelleentarkastelussa, joka on määrä tehdä vuoden kuluessa voimaantulosta, arvioidaan vaikutuksia, joita tulisi soveltamisalan laajentamisesta kattamaan 'muu puustoinen maa'. Toisessa uudelleentarkastelussa, joka on määrä tehdä kahden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta, arvioidaan vaikutuksia, joita tulisi sen laajentamisesta muihin ekosysteemeihin kuin 'metsiin' ja 'muuhun puustoiseen maahan'.

Muuntaminen ikimetsästä tai luontaisesti uudistuvasta metsästä plantaaseiksi tai muuksi puustoiseksi maaksi kuuluu jo 'metsien tilan heikkenemisen' määritelmään, ja sellaiselta muunnetulta maalta peräisin olevia puutuotteita ei saa saattaa EU:n markkinoille eikä viedä.

4.14 Katsotaanko kuminviljely asetuksessa tarkoitetuksi 'maatalouskäytöksi'? **(UUSI)**

Kyllä, kuminviljely kuuluu asetuksen määritelmään 'maatalouden puuviljelmästä', joka tarkoittaa "maata, jolla on maatalouden tuotantojärjestelmiin kuuluvia puustoja, kuten hedelmäpuuviljelmiä, öljypalmuviljelmiä, oliivitarhoja ja peltometsäviljelyjärjestelmiä, joissa viljelykasveja kasvatetaan puiden suojassa". Tämä määritelmä kattaa kaikki asianomaisten hyödykkeiden viljelmät puuntuottamista lukuun ottamatta. Maatalouden puuviljelmät eivät kuulu 'metsän' määritelmän piiriin. Tämä tarkoittaa, että metsän korvaaminen kuminviljelmällä katsottaisiin asetuksessa tarkoitetuksi metsäkadoksi.

°°0°°

5 Asianmukainen huolellisuus

5.1 Mitkä ovat veloitteeni EU:n toimijana?

Yleisenä sääntönä on, että toimijoiden (ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) on perustettava kolmesta vaiheesta koostuva asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä ja pidettävä sitä yllä.

Ensimmäisessä vaiheessa niiden on kerättävä asetuksen 9 artiklassa tarkoitettut tiedot, kuten hyödyke tai tuote, jonka ne aikovat saattaa EU:n markkinoille (tai asettaa markkinoilla saataville, jos kyse on kauppaa käyvistä, jotka eivät ole pk-yrityksiä) tai viedä, myös tullimenettelyssä 'luovutus vapaaseen liikkeeseen' ja 'vientä', sekä muun muassa sen määrä, toimittaja, tuotantomaa ja todisteet laillisesta korjuusta. Tässä vaiheessa keskeisenä vaatimuksena on saada niiden maa-alueiden maantieteelliset koordinaatit, joilla asianomainen hyödyke on tuotettu, ja antaa asiaa koskevat tiedot tietojärjestelmän kautta toimitettavassa asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa. Nämä tiedot ovat tuote, CN-koodi, määrä, tuotantomaa ja maantieteellistä sijaintia koskevat koordinaatit. Jos toimija (tai kauppaa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) ei pysty keräämään vaadittuja tietoja, sen on pidättäydyttävä saattamasta kyseistä asianomaista tuotetta EU:n markkinoille (tai asettamasta sitä saataville markkinoilla, jos kyse on kauppaa käyvistä, jotka eivät ole pk-yrityksiä) tai viemästä sitä. Sen tekemättä jättäminen tarkoittaisi asetuksen rikkomista, joka voisi johtaa seuraamuksiin.

Jos toimija (tai kauppaa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä) ei pysty keräämään vaadittuja tietoja, sen on pidättäydyttävä saattamasta kyseisiä tuotteita Euroopan unionin markkinoille tai viemästä niitä. Sen tekemättä jättäminen tarkoittaisi asetuksen rikkomista, joka voisi johtaa mahdollisiin seuraamuksiin.

Toisessa vaiheessa yritysten on syötettävä ensimmäisessä vaiheessa kerätyt tiedot asianmukaisen huolellisuuden järjestelmänsä riskinarviointiosioon, jotta ne voivat todentaa ja arvioida riskiä sille, että toimitusketjuun pääsee vaatimustenvastaisia tuotteita. Siinä otetaan huomioon asetuksen 10 artiklassa kuvatut perusteet. Toimijoiden on osoitettava, miten kerätyt tiedot on tarkastettu riskinarviointiperusteiden perusteella ja miten riski on määritetty.

Kolmannessa vaiheessa niiden on ryhdyttävä asianmukaisiin ja oikeasuhteisiin toimenpiteisiin, mikäli ne havaitsivat toisessa vaiheessa merkityksellömän alhaista suuremman riskin

vaatimustenvastaisuudesta, jotta ne voivat varmistaa, että riskistä saadaan merkityksettömän alhainen. Tässä otetaan huomioon asetuksen 11 artiklassa tarkoitettut riskejä vähentävät toimenpiteet. Nämä toimenpiteet on dokumentoitava.

Toimijoihin, jotka hankkivat hyödykkeet kokonaan alhaisen riskin alueiksi luokitelluilta alueilta, sovelletaan yksinkertaistettuja asianmukaista huolellisuutta koskevia velvoitteita. Asetuksen 13 artiklan mukaan niiden on kerättävä tietoja 9 artiklan mukaisesti mutta niiden ei tarvitse arvioida ja vähentää riskejä (10 ja 11 artikla), paitsi jos toimija saa tai sen tietoon tulee merkityksellisiä tietoja, mukaan lukien 31 artiklan mukaisesti esitetyt perustellut huolenaiheet, jotka viittaavat riskiin siitä, että asianomaiset tuotteet eivät ole tämän asetuksen mukaisia (13 artiklan 2 kohta).

5.2 Mikä on 'valtuutettu edustaja'?

Asetuksen 6 artiklan mukaan toimija ja kauppa käyvä voivat antaa valtuutetulle edustajalle tehtäväksi toimittaa puolestaan asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen. Toimijalla ja kauppa käyvällä on tällaisessa tapauksessa edelleen vastuu asianomaisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta.

Jos toimija on luonnollinen henkilö tai mikroyritys, se voi antaa toimitusketjussa seuraavalle toimijalle tai kauppa käyvälle tehtäväksi toimia valtuutettuna edustajana, kun se ei ole luonnollinen henkilö tai mikroyritys. Valtuutuksen antaneella toimijalla on tällaisessa tapauksessa edelleen vastuu tuotteen vaatimustenmukaisuudesta.

Asetuksen 2 artiklan 22 kohdan mukaan valtuutetun edustajan pitää olla sijoittautunut EU:hun ja sen on pitänyt saada kirjallinen toimeksianto toimijalta tai kauppa käyvältä.

5.3 Voivatko yritykset huolehtia asianmukaisesta huolellisuudesta tytäryritysten puolesta?

Asetuksessa ei säädetä yritys konsernin (emoyrityksen ja sen tytäryritysten) sisäisistä järjestelyistä ja asianmukaista huolellisuutta koskevista toimintatavoista. Toimija tai kauppa käyvä, joka saattaa asianomaisen tuotteen EU:n markkinoille tai asettaa sen saataville markkinoilla tai vie sen, on vastuussa tuotteen vaatimustenmukaisuudesta ja asetuksen noudattamisesta kokonaisuudessaan. Siksi juuri sen nimi pitäisi antaa asianmukaista huolellisuutta koskevassa lausunnossa, ja sen olisi oltava edelleen kokonaan vastuussa asetuksen mukaisesti.

5.4 Entä tuotteen jälleentuonti?

Mitkä ovat asianmukaista huolellisuutta koskevat velvoitteeni, jos jälleentuon tuotteen, joka oli aiemmin viety EU:sta?

Jos toimija (tai kauppa käyvä, joka ei ole pk-yritys) jälleentuo aiemmin viedyn tuotteen ja asettaa sen tullimenettelyyn 'luovutus vapaaseen liikkeeseen', sovelletaan samoja velvoitteita kuin silloin, jos tuote olisi saatettu ensimmäisen kerran EU:n markkinoille. Kun asianomainen tuote viedään, se menettää 'unionitavaran' tulliasemansa ja asianomainen tuote katsotaan uudeksi tuotteeksi, kun se myöhemmin saatetaan uudelleen EU:n markkinoille tai asetetaan uudelleen saataville EU:n markkinoilla. Jo olemassa olevat asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset voivat auttaa toimijaa asianmukaisen huolellisuuden noudattamisessa.

5.5 Mitkä tullimenettelyt kuuluvat asiaan?

Asetusta ei sovelleta asianomaisiin tuotteisiin, jotka on asetettu muihin tullimenettelyihin kuin 'luovutus vapaaseen liikkeeseen' tai 'vientii' (esim. tullivarastointi, sisäinen jalostus, väliaikainen tullittomuus).

5.6 Edellyttääkö EU:n ulkopuolella tuotettujen tuotteiden markkinoille saattaminen tulliselvitystä?

Olisiko tulliselvitys tässä yhteydessä riittävä asiakirja? (UUSI)

Kyllä, EU:n ulkopuolella tuotettujen asianomaisten hyödykkeiden tai asianomaisten tuotteiden saattaminen markkinoille edellyttää tulliselvitystä ennen markkinoille saattamista. Tässä yhteydessä vain tulliselvitys (ei konossementti eikä muu kaupallinen tai logistiikkaan liittyvä asiakirja) katsottaisiin riittäväksi todisteeksi, jos se voidaan yhdistää suoraan kyseessä olevaan tuotteeseen.

5.7 Mikä on sertifiointi- tai todentamisjärjestelmien rooli?

Toimitusketjun jäsenet voivat käyttää sertifiointijärjestelmiä apuna riskinarvioinneissaanniiden sertifiointin kattamien tietojen osalta, jotka tarvitaan asetuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseen. Toimijoiden ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on edelleen noudatettava asianmukaista huolellisuutta, ja ne ovat edelleen vastuussa kaikista rikkomuksista.

5.8 Euroopan komissio laatii parhaillaan ohjeita, joissa annetaan lisäselvityksiä sertifiointijärjestelmien ja kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmien roolista riskinarvioinnissa ja riskien vähentämisessä. Miten kauan asiakirjoja olisi säilytettävä? (UUSI)

Miten kauan toimijan pitäisi säilyttää asianmukaisen huolellisuuden noudattamista varten käytettyjä asiakirjoja? Pitääkö kauppaa käyvien, jotka ovat pk-yrityksiä, säilyttää asiaa koskevat tiedot asianomaisista tuotteista, jotka ne saattavat EU:n markkinoille tai asettavat saataville EU:n markkinoilla tai vievät? Mistä tämän keston katsotaan alkavan?

Toimijoiden olisi kerättävä, järjestettävä ja säilytettävä viiden vuoden ajan siitä päivästä, kun asianomaiset hyödykkeet ja asianomaiset tuotteet on saatettu EU:n markkinoille tai viety, asetuksen 9 artiklan mukaisesti kerätyt tiedot sekä tietojen tueksi esitetyt todisteet. Asetuksen 10 artiklan 4 kohdan ja 11 artiklan 3 kohdan säännösten mukaan toimijoiden olisi pystyttävä osoittamaan, miten asianmukaista huolellisuutta noudatettiin ja mitä riskiä vähentäviä toimenpiteitä otettiin käyttöön, jos riski havaittiin. Asiaa koskevat asiakirjat näistä toimenpiteistä on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan siitä, kun asianmukaisen huolellisuuden noudattamisesta on huolehdittu. Toimijoiden on myös säilytettävä tiedot asianmukaista huolellisuutta koskevista vakuutuksista viiden vuoden ajan siitä päivästä, kun vakuutus toimitettiin tietojärjestelmän kautta. Kyseinen päivä on ennen päivää, jona tuote saatettiin EU:n markkinoille tai vietiin. Kauppaa käyvillä, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on tämän osalta samat velvoitteet kuin toimijoilla.

Pk-toimijoiden on säilytettävä 5 artiklan 3 kohdassa luetellut tiedot, mukaan lukien asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumerot, vähintään viisi vuotta siitä päivästä, kun asianomaiset tuotteet on asetettu saataville EU:n markkinoilla tai viety.

5.9 Mitkä ovat vaatimukset 'merkityksettömän alhaisen riskin tuotteille'?

'Merkityksettömän alhaisella riskillä' tarkoitetaan EU:n markkinoille saatettaviin tai EU:sta vietäviin asianomaisiin tuotteisiin sovellettavaa riskitasoa, jos kyseisten hyödykkeiden tai tuotteiden osalta ei ole tuotekohtaisten ja yleisten tietojen täysipainoisen arvioinnin sekä tarvittaessa asianmukaisten riskiä vähentävien toimenpiteiden soveltamisen pohjalta ilmennyt aihetta huoleen siitä, että ne eivät olisi asetuksen 3 artiklan a tai b kohdan mukaisia.

5.10 Vapautetaanko 'merkityksettömän alhaisen riskin tuotteet' asetuksen soveltamisesta?

Voidaanko katsoa, että asetuksen 2 artiklan 26 kohdassa tarkoitettu "merkityksettömän alhainen riski" luettuna yhdessä 10 artiklan 1 kohdan kanssa vapauttaa asetuksen soveltamisesta?

Ei. Toimijat ja kauppa käyvät (jotka eivät ole pk-yrityksiä) voivat ainoastaan tehdä päätelmän 'merkityksettömän alhaisesta riskistä' (joka on edellytys asianomaisten tuotteiden saattamiselle EU:n markkinoille tai niiden asettamiselle saataville EU:n markkinoille tai niiden viemiselle) **asianmukaisen huolellisuuden noudattamisen tuloksena** (asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti). Asianmukaisen huolellisuuden noudattaminen on toimijoiden ja kauppa käyvien tämän asetuksen mukainen keskeinen velvoite, josta ei anneta mitään vapautuksia.

On huomattava, että 'merkityksettömän alhaista riskiä' koskevaa tekijää ei sovelleta hyödykkeisiin (asetuksessa ei ole niin sanottua riskiasemaa jokaiselle hyödykkeelle).

5.11 Voitaisiko tiettyjen määrätystä maasta peräisin olevien hyödykkeiden katsoa aiheuttavan 'merkityksettömän alhaisen riskin'?

Voitaisiko määrätystä maasta peräisin olevan palmuöljyn, kumin, kahvin, kaakaon tai puutavaran katsoa aiheuttavan 'merkityksettömän alhaisen riskin'?

Ei. Ks. edellä oleva kysymys.

5.12 Kun tarkastetaan 'metsäkadon aiheuttamattomuutta' koskevan vaatimuksen noudattamista, mihin ajankohtaan tarkastuksissa pitäisi keskittyä? (UUSI)

Arviointi siitä, onko hyödyke aiheuttanut metsäkatoa, tehdään tarkastamalla ajassa taaksepäin, onko viljelymaa ollut metsää (2 artiklan määritelmän mukaisesti) asetuksessa asetetun aikarajan (eli 31.12.2020) jälkeen.

5.13 Mitä tuotteita varten tarvitaan toimijoilta ja kauppa käyviltä asiakirjat niiden asianmukaista huolellisuutta koskevien velvoitteiden yhteydessä? (UUSI)

Asiakirjoja vaaditaan vain asetuksen soveltamisalaan kuuluvista tuotteista (liitteessä I luetellut HS-koodit). Asiakirjoja ei vaadita soveltamisalaan kuulumattomista hyödykkeistä valmistetuista

tuotteista (eli niistä, joita ei ole lueteltu liitteessä I).

5.14 Milloin toimijoiden, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on laadittava ensimmäiset vuosittaiset raporttinsa asetuksen 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti? (UUSI)

Metsäkatoasetus on täytäntöönpanokelpoinen 30.12.2024 alkaen (lukuun ottamatta mikro- ja pienyrityksiä, joiden osalta päivämäärä on 30.6.2025). Asetuksen 12 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että asianomaiset yritykset julkaisevat vuosiraportin toiminnastaan metsäkatoasetuksen vaatimusten noudattamiseksi. Koska vuosi 2025 on ensimmäinen vuosi, jona metsäkatoasetusta sovelletaan, ensimmäinen raportti (vuodesta 2025) on julkaistava 30.12.2025 jälkeen.

Yritysten, jotka ovat jo raportoineet metsäkatoasetuksen 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista asioista koskevista tekijöistä EU:n muun asiaa koskevan lainsäädännön (kuten EU:n Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)) mukaisten raportointivelvoitteidensa yhteydessä, ei tarvitse raportoida uudelleen.

5.15 Tuleeko asianmukaista huolellisuutta koskevaa lausuntoa, joka asetuksen soveltamisalaan kuuluvien seitsemän hyödykealan toimijan on täytettävä, varten malli? (UUSI)

Toimijoiden ja kauppaa käyvien asianmukaista huolellisuutta koskevan lausunnon malli on sama kaikille hyödykealoille (ks. asetuksen liite II). Tietojärjestelmän lomake perustuu siihen.

5.16 Tuleeko asianmukaisen huolellisuuden noudattamista varten ennalta määritetty muoto tai kysymysluettelo? (UUSI)

Ei. Toimijoiden ja kauppaa käyvien on noudatettava omia asianmukaista huolellisuutta koskevia velvoitteitaan asetuksen 8, 9, 10 ja 11 artiklan mukaisesti. Asianomaisten tuotteiden saattaminen EU:n markkinoille, niiden asettaminen saataville EU:n markkinoille tai vieminen EU:n markkinoilta edellyttää, että riskiä ei ole lainkaan tai että se on merkityksettömän alhainen.

On huomattava, että asianmukaisen huolellisuuden noudattaminen ei ole mikään rasti ruutuun - tehtävä. Se voi siis olla riippuvainen nimenomaisesta tilanteesta ja toimitusketjusta edellyttäen, että asetuksessa kuvatuista asianmukaisen huolellisuuden eri vaiheista (eli tietovaatimuksesta, riskinarvioinnista ja riskien vähentämisestä metsäkatoasetuksen 9, 10 ja 11 asetuksen mukaisesti) huolehditaan.

5.17 Pitääkö toimijoiden ja kauppaa käyvien (ja/tai niiden valtuutettujen edustajien), jotka haluavat saattaa asianomaisia tuotteita EU:n markkinoille, asettaa niitä saataville EU:n markkinoilla tai viedä niitä EU:n markkinoilta, rekisteröityä tietojärjestelmään? (UUSI)

Toimijoiden ja kauppaa käyvien pitää rekisteröityä, jos niiden on toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tämän asetuksen nojalla. Vaihtoehtoisesti ne voivat myös pyytää palveluja valtuutetulta edustajalta (jonka on puolestaan rekisteröidyttävä järjestelmään sellaisena).

5.18 Aikooko komissio antaa lisätietoja satelliittikuva-aineistoista, joita on määrä käyttää asianomaisten tuotteiden vaatimustenmukaisuuden tarkastamisessa (esim. vähimmäistarkkuudesta)? (UUSI)

Satelliittikuva-aineistot voivat olla toimijoille ja kauppaa käyville suuri apu niiden asianmukaista huolellisuutta koskevien velvoitteiden täyttämässä (jotta voidaan varmistaa, että tuote on metsäkatoa aiheuttamaton) sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tarkastusten tekemisessä. Asetuksessa ei kuitenkaan säädetä tiettyjen satelliittikuva-aineistojen käytöstä eikä alarajasta satelliittikuvien tarkkuudelle sen osoittamiseksi, että metsäkatoa ei ole.

5.19 Miten usein asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset pitäisi toimittaa tietojärjestelmään ja voivatko ne koskea useita lähetyksiä/eriä? Entä tilanteet, joissa asianomaisia tuotteita voidaan saattaa markkinoille peräkkäin tietyssä aikana (UUSI)?

Asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus voi koskea useita fyysisiä eriä/lähetyksiä. Näissä tilanteissa toimijan (tai kauppaa käyvän, joka ei ole pk-yritys, ks. metsäkatoasetuksen 5 artiklan 1 kohta) on vahvistettava, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu kaikkien niiden asianomaisten tuotteiden osalta, jotka aiotaan saattaa unionin markkinoille, asettaa saataville unionin markkinoilla tai viedä, että riskiä ei ole havaittu lainkaan tai on havaittu vain merkityksettömän alhainen riski siitä, että asianmukaiset tuotteet eivät ole kyseisen asetuksen 3 artiklan a tai b alakohdan mukaisia (liite II) ja että toimija ottaa vastuun siitä, että asianomaiset tuotteet ovat metsäkatoasetuksen 3 artiklan mukaisia (metsäkatoasetuksen 4 artiklan 3 kohta).

Lisäksi on otettava huomioon lakisäätöisiä vaatimuksia ja käytännön näkökohtia:

1. Kaikkien unionin markkinoille saatettujen, unionin markkinoilla saataville asetettujen tai unionin markkinoilta vietyjen asianomaisten tuotteiden määrästä on annettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus (metsäkatoasetuksen 3 artiklan c kohta), ja kyseinen vakuutus on toimitettava ennen kuin asianomaisten tuotteiden yhtään erää/lähetystä saatetaan markkinoille, asetetaan saataville markkinoilla tai viedään (metsäkatoasetuksen 4 artiklan 2 kohta).
2. Kun tuotteiden, joista asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on annettu, koko määrä on saatettu markkinoille tai viety, saman toimijan lisämäärästä on annettava uusi vakuutus.
3. Metsäkatoasetuksen 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimijoiden on tarkasteltava asianmukaisen huolellisuuden järjestelmänsä kerran vuodessa. Siksi lähetyksistä/eristä ei pitäisi antaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta, joka koskee yli vuoden pituista aikaa vakuutuksen toimittamisesta. Pidemmällä ajanjaksolla voi myös olla hankalaa osoittaa vastaavuutta ilmoitettujen tuotteiden ja niiden tuotteiden välillä, jotka todella saatetaan markkinoille tai viedään (tai jotka aiotaan saattaa markkinoille tai viedä).
4. Asianmukaista huolellisuutta koskevalla vakuutuksella toimija vahvistaa, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu kaikkien niiden asianomaisten tuotteiden osalta, jotka aiotaan saattaa unionin markkinoille, asettaa saataville unionin markkinoilla tai viedä, ja että ei ole havaittu riskiä siitä, että asianomaiset tuotteet eivät ole asetuksen mukaisia, tai riski on merkityksettömän alhainen. Siksi asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus pitäisi lähtökohtaisesti antaa hyödykkeistä, jotka on jo tuotettu eli ne

ovat kasvaneet, ne on korjattu, hankittu tai kasvatettu asianomaisilla maa-alueilla tai nautaeläinten osalta tiloilla. Toisin sanoen toimijoiden pitäisi lähtökohtaisesti pystyä yhdistämään asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus olemassa oleviin hyödykkeisiin.

5. Asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa ilmoitettujen tuotteiden määrien pitää vastata määriä, joiden osalta toimija on noudattanut asianmukaista huolellisuutta ja jotka aiotaan saattaa EU:n markkinoille, asettaa saataville EU:n markkinoilla tai viedä. Toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä toimijoiden pitäisi pystyä antamaan kyseisestä vastaavuudesta todisteet metsäkatoasetuksen 12 artiklan mukaisesti perustamassaan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmässä. Jos yksinkertaistettua asianmukaisen huolellisuuden menettelyä (metsäkatoasetuksen 13 artikla) ei sovelleta, toimijan on annettava todisteet siitä, että vaatimustenvastaisuuden riski (joka koskee metsäkadon aiheuttamattomuutta ja laillisuutta koskevaa vaatimusta) on arvioitu metsäkatoasetuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja että kyseinen riski on merkityksettömän alhainen kaikissa ilmoitetuissa tuotteissa. Edellä mainitun vastaavuuden todistavia asianmukaisia rekisterejä on säilytettävä viiden vuoden ajan (viimeisen) markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen päivästä, jotta ne voidaan antaa toimivaltaisen viranomaisen saataville pyynnöstä (metsäkatoasetuksen 9 artikla). Kun asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa ilmoitettua määrää ei ole kokonaan saatettu markkinoille tai asetettu saataville markkinoilla tai viety, toimijan olisi säilytettävä viiden vuoden ajan asianmukaiset rekisterit, joissa selitetään ero ilmoitetun ja tosiasiallisesti markkinoille saatetun tai markkinoilla saataville asetetun tai viedyn määrän välillä, jotta ne voidaan antaa pyynnöstä toimivaltaisen viranomaisen saataville (metsäkatoasetuksen 9 artikla).
6. Yksittäisen asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen ja sen maantieteellistä sijaintia koskevien tietojen on oltava kooltaan käytännöllisiä, jotta ne voidaan ladata tietojärjestelmään (korkeintaan 25 megatavua).
7. Jos asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus annetaan useista eristä/lähetyksistä, monimutkaisuuden lisääntyminen voi kasvattaa toimijan riskiä vaatimustenvastaisuudesta. Toimija ottaa koko vastuun kaikkien erien/lähetysten ja asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen tietojen vaatimustenmukaisuudesta. Tämä koskee myös tuotantomaata ja kaikkien alueiden maantieteellistä sijaintia. Monimutkaisuuden lisääntyminen voi olla merkityksellistä riskiperusteisessa lähestymistavassa, jolla toimivaltaiset viranomaiset määrittävät tehtävät tarkastukset (metsäkatoasetuksen 16 artikla). Tarvittaessa kaikkiin asianomaisiin tuotteisiin, joista on annettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, myös erillisiin eriin/lähetysiin kuuluviin, voidaan soveltaa väliaikaisia toimenpiteitä tai vaatimustenvastaisuudesta johtuvia toimia.

5.20 Milloin viimeistään asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on toimitettava (UUSI)?

Asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimijoiden on metsäkatoasetuksen 8 artiklan mukaisesti noudatettava asianmukaista huolellisuutta ennen asianomaisten tuotteiden markkinoille saattamista tai niiden vientiä, jotta voidaan todentaa, että asianomaiset tuotteet ovat metsäkatoasetuksen 3 artiklan mukaisia. Sama koskee kauppaa käyviä, jotka eivät ole pk-yrityksiä, metsäkatoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Unionin markkinoille saapuvien (tuonti) tai **unionin markkinoilta lähtevien** (vienti) **asianomaisten tuotteiden** asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumero on annettava tulliviranomaisten saataville. Tätä varten tullilmoituksen tekevä henkilö (eli tullilmoittaja) sisällyttää asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumeron kyseisestä asianomaisesta tuotteesta tehtyyn tullilmoitukseen metsäkatoasetuksen 26 artiklan mukaisesti. Asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on siis toimitettava ja vakuutuksen viitenumero hankittava ennen tullilmoituksen^[1] tekemistä.

Jos asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus annetaan useasta lähetyksestä/erästä, samaan vakuutuksen viitenumeroon voidaan viitata useissa tullilmoituksissa, kunhan metsäkatoasetuksen oikeudellisia vaatimuksia, erityisesti kysymyksessä 1 tarkoitettuja, noudatetaan.

EU:ssa tuotettujen hyödykkeiden tarkkana markkinoille saattamisen päivänä olisi pidettävä päivää, jona tuote on fyysisesti saatavilla unionin markkinoilla (eli hyödyke on tuotettu ja, jos kyse on johdetusta tuotteesta, tuote on valmistettu) ja se on toimitettu markkinoille (jakelua, kulutusta tai käyttöä varten) ja vähintään kaksi oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä on tehnyt sopimuksen siitä, että toimija lupaa toimittaa asianomaisen tuotteen. Tällaisessa sopimuksessa voidaan sopia toimituksesta maksua vastaan tai maksutta. Tätä voidaan havainnollistaa metsään liittyvällä esimerkillä. Siinä asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on **toimitettava viimeistään** silloin, kun molemmat seuraavat tekijät on täytetty: i) korjatut tukit ovat saatavilla ja ii) korjattuja tukkeja koskeva hankinta-/toimitussopimus on tehty sopimalla toimituksesta kolmannelle osapuolelle, esimerkiksi sahalle.

Tämä päivämäärä ei riipu rangoista suoritettavasta maksusta, ensimmäisen lähetyksen päivämäärästä eikä omistusoikeuden siirron päivämäärästä.

^[1] Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä toimijat ja kauppa käyvät, jotka eivät ole pk-yrityksiä, voivat toimittaa tullilmoituksensa ja asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutuksensa yhdellä kertaa metsäkatoasetuksen 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla sähköisellä rajapinnalla. Tätä ei voida vielä soveltaa, joten sitä ei käsitellä tässä asiakirjassa. Tästä annetaan hyvissä ajoin erillisiä ohjeita ja asiakirja usein kysytyistä kysymyksistä.

°°0°°

6 Maiden vertailuanalyysi ja kumppanuudet

6.1 Mitä maiden vertailuanalyysi on?

Komission käyttämässä vertailuanalyysijärjestelmässä luokitellaan maat tai niiden osat kolmeen luokkaan (suuri, keskimääräinen ja alhainen riski) sen mukaan, mikä on kyseisissä maissa riski sellaisten hyödykkeiden tuottamiseen, jotka eivät ole metsäkatoa aiheuttamattomia.

Maiden tai niiden osien riskiaseman määrittämisperusteet esitetään asetuksen 29 artiklassa. Asetuksen 29 artiklan 2 kohdassa annetaan komissiolle valtuudet kehittää järjestelmä ja julkaista luettelo maista tai niiden osista. Se perustuu määrällisten ja laadullisten perusteiden puolueettomaan ja avoimeen arviointianalyysiin, jossa otetaan huomioon uusin tieteellinen näyttö,

kansainvälisesti tunnustetut lähteet ja paikan päällä todennetut tiedot.

6.2 Mikä on menetelmänä?

Komissio kehittää parhaillaan menetelmää, ja se esitellään metsäkatoa käsittelevän sidosryhmäfoorumin tulevilla kokouksilla ja muissa asiaa koskevilla kokouksilla.

6.3 Miten sidosryhmät voivat antaa panoksensa?

Miten tuottajamaat ja muut sidosryhmät voivat antaa tietoa vertailuanalyysiprosessiin ja miten tuottajamaiden ja muiden sidosryhmien toimittamia tietoja arvioidaan, todennetaan ja hyödynnetään?

Komission on asetuksen 29 artiklan 5 kohdan mukaisesti käytävä erityistä vuoropuhelua kaikkien maiden, jotka on luokiteltu tai jotka ovat vaarassa tulla luokitelluiksi suuririskisiksi, kanssa niiden riskitason alentamiseksi. Vuoropuhelussa kumppanimaat voivat antaa asiaa koskevaa lisätietoa ja tehdä EU:n kanssa tiivistä yhteistyötä ennen luokittelun loppuunsaattamista.

6.4 Voivatko maat antaa komissiolle asiaa koskevaa tietoa?

Voivatko maat antaa komissiolle tietoa, joka on niiden mielestä merkityksellistä tämän asetuksen täytäntöönpanon kannalta (kuten tietoa metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen laajuudesta)? Jos voivat, voivatko ne tehdä niin asetuksen 29 artiklan 5 kohdassa säädetyn erityisen vuoropuhelukehyksen ulkopuolella?

Vaikka tässä asetuksessa ei aseteta kolmansille maille mitään velvoitteita antaa asiaa koskevia tietoja EU:lle, maat, jotka haluavat antaa kyseisiä tietoja EU:lle, voivat tehdä niin missä tahansa vaiheessa asetuksen voimaantulosta alkaen. Ne voivat tehdä niin riippumatta siitä, osallistuuko maa erityiseen vuoropuheluun EU:n kanssa, esimerkiksi tämän asetuksen vertailuanalyysia koskevan 29 artiklan 5 kohdan nojalla tai muussa yhteydessä.

6.5 Otetaanko laillisuutta koskevat riskit huomioon?

Otetaanko vertailuanalyysissa huomioon laillisuutta koskevat riskit sekä metsäkato ja metsien tilan heikkeneminen? Miten tuottajamaiden lainsäädäntöä ja metsäpolitiikkoja arvioidaan / otetaan huomioon vertailuanalyysiprosessissa erityisesti niin sanotun laillisen metsäkadon osalta?

Vertailuanalyysin perusteista annetaan luettelo asetuksen 29 artiklassa. Komission tekemä arviointi perustuu puolueettomaan ja avoimeen arviointianalyysiin, joka tehdään asetuksen 29 artiklan 3 ja 4 kohdassa määriteltyjen perusteiden nojalla. Asiaa koskevia määrällisiä perusteita ovat a) metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen laajuus, b) maatalousmaan laajentamisen laajuus asianomaisia hyödykkeitä varten ja c) asianomaisten hyödykkeiden ja asianomaisten tuotteiden tuotannon kehityssuunnat.

Kuten asetuksessa todetaan, arvioinnissa voidaan ottaa huomioon myös muita perusteita. Niitä ovat muun muassa a) hallitusten ja kolmansien osapuolten (kansalaisjärjestöjen, toimialan) toimittamat tiedot, b) asianomaisten maan ja unionin ja/tai sen jäsenvaltioiden väliset sopimukset ja muut välineet, joilla puututaan metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen, c) metsäkatoa ja

metsien tilan heikkenemistä torjuvien kansallisten lakien olemassaolo ja niiden täytäntöönpanon valvonta, d) avointen tietojen saatavuus maassa, e) tarvittaessa alkuperäiskansojen oikeuksia suojelevien lakien olemassaolo, noudattaminen tai tehokas täytäntöönpanon valvonta ja g) asianomaisten hyödykkeiden ja asianomaisten tuotteiden tuontia ja vientiä koskevat YK:n turvallisuusneuvoston tai Euroopan unionin neuvoston määräämät kansainväliset pakotteet.

6.6 Mitä tukea tuottajamaille ja pienviljelijöille annetaan?

Miten tuottajamaita ja pienviljelijöitä tuetaan, jotta ne pystyvät tuottamaan asetuksen vaatimukset täyttäviä tuotteita? Miten voidaan varmistaa, että pienviljelijöitä ei jätetä toimitusketjujen ulkopuolelle?

EU ja sen jäsenvaltiot tehostavat yhteistyötään kumppanimaiden sekä kuluttaja- ja tuottajamaiden kanssa, jotta metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen voidaan puuttua yhdessä, muun muassa metsäkatoa aiheuttamattomia arvoketjuja koskevan maailmanlaajuisen Team Europe -aloitteen avulla. Team Europe -aloitteeseen kuuluvilla kumppanuuksilla ja yhteistyömekanismeilla autetaan maita puuttumaan metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen, kun on havaittu erityinen tarve ja kun yhteistyötä pyydetään. Voidaan esimerkiksi auttaa pienviljelijöitä ja yrityksiä varmistamaan, että työtä tehdään vain metsäkatoa aiheuttamattomien toimitusketjujen kanssa. Komissio on jo rahoittanut hankkeita, joissa jaetaan tietoa, annetaan valistusta ja käsitellään teknisiä kysymyksiä niiden kolmansien maiden pienviljelijöille suunnatuissa työpajoissa, joihin asia eniten vaikuttaa.

Ks. lisätietoa [metsäkatoasetuksen pienviljelijöille tarjoamista mahdollisuuksista.](#)

6.7 Mitä eri osia Team Europe -aloitteessa on?

Mitä vuorovaikutusta on Team Europe -aloitteen eri osien välillä: keskuksen, metsän ekosysteemejä edistävän vastuullisen maatalouden SAFE-hankkeen, ulkopoliittikan välineiden hallinnon hankkeiden ja tässä yhteydessä suunniteltujen välineiden sekä laajemmassa yhteydessä, esimerkiksi alueellisella tasolla, merkityksellisten osien välillä? Miten päällekkäisyydet vältetään?

Team Europe -aloitteen keskus (eli metsäkadon pysäyttämisen keskus, Zero Deforestation Hub) antaa kumppanimaille tietoa ja tekee niiden kanssa yhteistyötä metsäkatoa aiheuttamattomista arvoketjuista. Se myös harjoittaa tietämyksenhallintaa, jotta EU:n ja jäsenvaltioiden asiaa koskevia nykyisiä hankkeita voidaan sovittaa yhteen Team Europe -aloitteen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien tulevien toimien kanssa. Näin varmistetaan, että metsäkatoa aiheuttamattomia arvoketjuja koskevat erilaiset Team Europe -toimet tuottajamaissa voidaan yhdenmukaistaa aiempaa paremmin, havaita puutteet ja välttää päällekkäisyydet.

Metsän ekosysteemejä edistävän vastuullisen maatalouden SAFE-hanke¹ on yhteistyön kannalta Team Europe -aloitteen tärkein pilari. SAFE-hanketta pannaan parhailaan toimeen Brasiliassa, Ecuadorissa, Indonesiassa ja Sambiassa. Vuonna 2024 lisätään muita maatoimijoita Vietnamin ja Kongon demokraattisessa tasavallassa. SAFE-hanketta laajennetaan entistä useampiin maihin jäsenvaltioiden tulevien rahoitusosuuksien avulla.

Metsäkatoa aiheuttamattomia arvoketjuja koskeva tekninen väline on joustava ja

¹ [EUDR%20FAQ%20AGRI%20comments%2027%20May%202024.docx](#)

kysyntälähtöinen väline, jolla tuottajamaita autetaan teknisiä vaatimuksia, kuten maantieteellistä sijaintia, maankäytön kartoitusta ja jäljitettävyyttä, koskevalla asiantuntemuksella ja keskitytään erityisesti pienviljelijöihin. Näitä toimia koordinoidaan tiiviisti EU:n edustustojen kanssa, ja ne yhdenmukaistetaan nykyisten hankkeiden sekä SAFE-hankkeen kanssa, jotta saadaan aikaan yhteisvaikutusta ja vältetään päällekkäisyydet.

6.8 Miten Team Europe -aloite liittyy direktiiviin yritysten kestäväää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta (CSDDD)?

Team Europe -aloitteen keskus tekee yritysten kestäväää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta annettua direktiiviä koskevan käynnissä olevan lainsäädäntöprosessin vuoksi tiivistä yhteistyötä direktiiviä käsittelevän EU:n neuvontapalvelun kanssa. Yhteistyö koskee erityisesti maatalouden arvoketjuja ja pienviljelijöitä, joihin sekä asetus että direktiivi vaikuttavat.

6.9 Kuinka voidaan vähentää riskiä siitä, että toimijat välttävät tiettyjä toimitusketjuja tai tiettyjä tuottajamaita/-alueita, jotka on luokiteltu vertailuanalyyseissä suuririskisiksi?

Keskimääräisen ja suuren riskin maista tai maiden osista hankkiviin toimijoihin sovelletaan samaa asianmukaista huolellisuutta koskevia velvoitteita. Ainoa ero on siinä, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat tehostetummin suuren riskin maista tulevia lähetyksiä (yhdeksän prosenttia suuren riskin alueilta hankkivista toimijoista). Siinä mielessä jyrkät muutokset toimitusketjuissa eivät ole taattuja eivätkä odotettuja. Suuririskiseksi luokitteluun liittyy lisäksi komission kanssa käytävä erityinen vuoropuhelu, jossa käsitellään metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen juurisyytä, jotta niiden riskitasoa voidaan laskea.

6.10 Miten EU varmistaa avoimuuden?

Vertailuanalyysejä johtava prosessi on avoin. Metsäkatoa käsittelevässä sidosryhmäfoorumissa tehdään säännöllisiä päivityksiä vertailuanalyysejä koskevaan menetelmään ja keskustellaan siitä. Foorumiin osallistuu useita kolmansia maita sekä EU:n 27 jäsenvaltiota. Komissio antaa ajantasaista tietoa noudatettavasta lähestymistavasta ja käytettävästä menetelmästä.

Komissio myös käy asetuksessa esitettyjen velvoitteidensa mukaisesti erityistä vuoropuhelua kaikkien maiden, jotka on luokiteltu tai jotka ovat vaarassa tulla luokitelluiksi suuririskisiksi, kanssa niiden riskitason alentamiseksi (ennen luokituksen tekemistä). Näin varmistetaan, että riskiasemaa ei ilmoiteta yllättäen ja että voidaan käydä perusteellisempia keskusteluja. Tuottajamaat voivat tässä vuoropuhelussa antaa lisää asiaa koskevia tietoja.

°°°°

7 Täytäntöönpanon tukeminen

7.1 Mitä ovat tietojärjestelmä ja 'EU:n yhdenmukainen palveluympäristö'?

Tietojärjestelmä on tietotekninen järjestelmä, joka sisältää asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset, jotka toimijat ja kauppa käyvät ovat toimittaneet asetuksen vaatimusten

noudattamiseksi. Tietojärjestelmä on käytössä viimeistään silloin, kun asetusta aletaan soveltaa, ja siinä annetaan käyttäjien käyttöön asetuksen 33 artiklan 2 kohdassa luetellut toiminnot.

EU:n tullialan yhdenmety palveluympäristö on kehys, jonka avulla tullialan tietojärjestelmät ja tullialan ulkopuoliset järjestelmät, kuten asetuksen 33 artiklan mukaisesti perustettu tietojärjestelmä, voivat toimia yhdessä. EU:n yhdenmety palveluympäristön keskeinen osatekijä on nimeltään EU CSW-CERTEX -järjestelmä, joka yhdistää tietojärjestelmän kansallisiin tullialan tietojärjestelmiin. Sen avulla voidaan jakaa ja käsitellä tietoja, joita talouden toimijat ovat toimittaneet tulliviranomaisille ja muille kuin tulliviranomaisille. Yhdenmetyllä palveluympäristöllä varmistetaan siten tietojen reaaliaikainen jakaminen ja digitaalinen yhteistyö tulliviranomaisten ja muista kuin tullialan muodollisuuksista vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välillä, myös ympäristönsuojelun alalla.

7.2 Mitä tietosuojaa koskevia suojakeinoja niissä on?

Tietojärjestelmä ja myöhemmin sen yhteys EU:n tullialan yhdenmetyyn palveluympäristöön yhdenmukaistetaan tietosuojaan liittyvien asiaa koskevien ja sovellettavien säännösten kanssa. Unionin avoimen tiedon politiikan mukaisesti komission on annettava suurelle yleisölle pääsy tietojärjestelmän täysin anonymisoituihin tietokokonaisuuksiin avoimessa muodossa, joka voi olla koneella luettava ja jossa varmistetaan yhteentoimivuus, uudelleenkäyttö ja saavutettavuus.

7.3 Miten toimijat ja kauppaa käyvät voivat rekisteröityä?

Mitä toimijat ja kauppaa käyvät voivat käyttää henkilötunnuksena/yritystunnuksena tietojärjestelmässä? Miten kotimaisten toimijoiden / kauppaa käyvien, joilla ei ole EORI-numeroita ja joilla ei ehkä ole alv-tunnuksia, pitäisi rekisteröityä tietojärjestelmään?

Asianomaisia hyödykkeitä ja asianomaisia tuotteita tuovien tai vievien toimijoiden on annettava **taloudellisen toimijan rekisteröinti- ja tunnistenumeronsa** (EORI), kun ne rekisteröityvät TRACES NT -järjestelmään. Kotimaiset toimijat / kauppaa käyvät, joilla ei ole EORI-numeroa, voivat rekisteröityä jollakin TRACES-järjestelmässä käytetystä tunnistenumeroista, kuten alv-tunnuksella, y-tunnuksella tai verotunnisteella.

7.4 Pystyykö järjestelmä tallentamaan usein käytettyjä tietoja?

Voiko tietojärjestelmään "tallentaa" usein käytettyjä tietoja (esim. usein käytettyjä HS-koodeja ja tieteellisiä nimiä), jotta ne voidaan syöttää helposti automaattisesti eikä niitä tarvitse antaa uudelleen jokaista uutta asianmukaista huolellisuutta koskevaa lausuntoa varten?

Tietojärjestelmässä ei ole tällä hetkellä tällaista toimintoa. Toimitetuista asianmukaista huolellisuutta koskevista lausunnoista on kuitenkin mahdollista tehdä kaksoiskappale, mikä vähentää uuden vakuutuksen täyttämiseen tarvittavaa aikaa. Toimijoiden ja kauppaa käyvien vastuulla on tarvittavien muutosten tekeminen vakuutuksen kaksoiskappaleeseen vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi. Lisäksi käytössä on tietojen tuontia koskeva painike (import), jolla talouden toimijat voivat tuoda tuotantopaikkaa koskevia tietoja ennalta määritetystä GeoJSON-tiedostosta.

7.5 Pystyykö järjestelmä auttamaan viljelijöitä maantieteellisen sijainnin määrittämisessä?

Ei. Tietojärjestelmä on säilytyspaikka asianmukaista huolellisuutta koskeville vakuutuksille, joita toimijat ja kauppa käyvät toimittavat metsäkatoasetuksen 4 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Siinä ei siis ole ohjelmistoa tai työkaluja maantieteellisten koordinaattien määrittämiseen.

7.6 Pystyykö asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta muuttamaan?

Toimitetun asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen voi perua tai sitä voi muuttaa 72 tunnin ajan siitä lähtien, kun tietojärjestelmä on antanut vakuutukselle viitenumeron. Peruminen tai muuttaminen ei ole mahdollista, jos asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumeroa on jo käytetty tulli-ilmoituksessa, siihen on viitattu toisessa asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa tai sitä vastaava tuote on jo saatettu EU:n markkinoille tai asetettu saataville EU:n markkinoilla tai viety.

7.7 Kuka pystyy katselemaan tietojärjestelmään tallennettuja maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja? (UUSI)

Toimijoiden ja kauppa käyvien tämän asetuksen mukaisesti toimittamien tietojen tarkastamisesta vastaavilla asianomaisilla jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy toimijoiden ja kauppa käyvien toimittamiin maantieteellistä sijaintia koskeviin tietoihin.

7.8 Missä tietomuodossa maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot on ladattava tietojärjestelmään? Mikä muoto hyväksytään maantieteellisten koordinaattien liittämiseksi asianmukaista huolellisuutta koskeviin vakuutuksiin tietojärjestelmässä? (UUSI)

Toimijat voivat antaa maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot tietojärjestelmään joko manuaalisesti tai lataamalla ne tiedostona. Tietojärjestelmässä käytettävien tiedostojen muoto on GeoJson. Tällä hetkellä tietojärjestelmässä voi käyttää WGS-84-koordinaattijärjestelmää EPSG-4326-projektiolla.

7.9 Milloin tietojärjestelmä on valmis? (UUSI)

Asetuksen 33 artiklassa tarkoitettu tietojärjestelmä käynnistetään vuoden 2024 joulukuun puoliväliin mennessä. Rekisteröinti (järjestelmän käyttäjille) avautuu marraskuussa 2024. Toimijoille ja toimivaltaisille viranomaisille järjestettiin joulukuusta 2023 tammikuun 2024 loppuun kestänyt **pilottitesta**s, jossa testaa jilta kerättiin palautetta. Järjestelmää testasi vapaaehtoisesti yli sata sidostoimijaa.

Järjestelmä on kokonaan toiminnassa, kun metsäkatoasetuksen sääntöjä aletaan soveltaa. Sitä hiotaan ajan myötä täytäntöönpanon edetessä.

°°0°°

8 Aikataulut

8.1 Milloin asetus tulee voimaan ja milloin sitä aletaan soveltaa?

Asetus julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 9. kesäkuuta 2023. Se tuli voimaan 29. kesäkuuta 2023. Tiettyjä asetuksen 2 artiklan 38 kohdassa lueteltuja artikloita aletaan kuitenkin soveltaa 30. joulukuuta 2024 (18 kuukauden siirtymäaika) keskisuurten ja suurten yritysten osalta ja 30. kesäkuuta 2025 (24 kuukauden siirtymäaika) mikro- ja pienyritysten osalta.

8.2 Entä näiden päivämäärien välinen jakso?

Onko unionin markkinoille asetuksen voimaantulon ja sen soveltamisen alkamispäivien välillä saatettujen tuotteiden noudatettava asetuksen vaatimuksia?

Asetusta on määrä alkaa soveltaa toimijoihin, jotka ovat suuria ja keskisuuria yrityksiä, 18 kuukautta asetuksen voimaantulon jälkeen (30. joulukuuta 2024). Se tarkoittaa, että toimijoiden ja kauppaäkäyvien ei tarvitse noudattaa vaatimuksia unionin markkinoille ennen kyseistä päivää saatettujen tuotteiden osalta. Pien- ja mikroyritysten osalta tätä aikaa on jatkettu (24 kuukautta asetuksen voimaantulon jälkeen – 30. kesäkuuta 2025).

8.3 Miten voidaan todistaa, että tuote oli tuotettu ennen asetuksen voimaantuloa? Mitkä ovat säännöt nautaeläimistä valmistettujen tuotteiden tuotannolle? (UUSI)

Kenellä on todistustaakka siitä, että asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote, jonka toimija haluaa saattaa EU:n markkinoille tai viedä, oli tuotettu ennen asetuksen voimaantuloa eikä asetuksen velvoitteita tarvitse soveltaa?

Asetusta sovelletaan 1 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti, paitsi jos 1 artiklan 2 kohdan ehdot täyttyvät eli jos tuotteen sisältämä hyödyke tai tuotteen valmistuksessa käytetty hyödyke oli tuotettu ennen 29. kesäkuuta 2023 2 artiklan 14 kohdassa säädetyn mukaisesti. Nautaeläinten osalta huomioon otettava tuotantopäivä on päivä, jona nautaeläin syntyy. Asetusta ei siis sovelleta nautaeläimiin ja nautaeläimistä valmistettuihin tuotteisiin, jos nautaeläin on syntynyt ennen voimaantuloa.

Toimijalla on todistustaakka tämän poikkeuksen osalta, ja sen on pystyttävä toimittamaan asiaa koskevat tiedot, joilla voidaan kohtuullisesti todistaa, että asetuksen 1 artiklan 2 kohdan ehdot täyttyvät. Vaikka tässä tapauksessa toimijan ei tarvitse toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta, toimijan olisi säilytettävä tarvittavat asiakirjat, jotka todistavat, että asetusta ja toimijan velvoitteita ei tarvitse soveltaa.

°°°°

9 Muita kysymyksiä

9.1 Mitkä ovat toimijoiden ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä, velvoitteet, kun ne saattavat EU:n markkinoille tai vievät asianomaista tuotetta, joka on valmistettu asianomaisesta tuotteesta tai asianomaisesta hyödykkeestä, joka oli saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana (eli asetuksen voimaantulon (29.6.2023) ja sen soveltamisen aloittamisen (30.12.2024) välisenä aikana)?

Tämä tilanne voidaan selittää parhaiten muutamalla konkreettisella esimerkillä:

1. Asianomainen hyödyke (esim. luonnonkumi – CN-koodi 4001) saatetaan EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana, joten siitä ei välttämättä ole annettu maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja. Sen jälkeen sitä käyttäen tuotetaan asianomainen johdettu tuote (esim. uudet renkaat – CN-koodi 4011), joka sitten saatetaan markkinoille (tai viedään) 30. joulukuuta 2024 jälkeen.

Jos hyödyke on saatettu markkinoille siirtymäkauden aikana eli ennen asetuksen soveltamisen aloittamista, kun taas johdettu tuote saatetaan EU:n markkinoille 30. joulukuuta 2024 jälkeen, toimijan (ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) velvoitteet rajoittuvat sellaisten riittävän pätevien ja todennettavissa olevien todisteiden keräämiseen, jotka todistavat, että asianomainen hyödyke (kumi), jota käyttäen kyseinen asianomainen tuote (renkaat) on tuotettu, saatettiin markkinoille ennen asetuksen soveltamisen alkamista. Tämä ei rajoita asetuksen puutavaraa ja puutuotteita koskevan 37 artiklan 2 kohdan soveltamista. Jos hyödyke on saatettu markkinoille tai viety siirtymäkauden jälkeen eli 30. joulukuuta 2024 jälkeen, toimijaan (ja kauppaa käyviin, jotka eivät ole pk-yrityksiä) sovelletaan asetuksen tavanomaisia velvoitteita. Samoin sellaisten asianomaisten tuotteiden osien osalta, jotka on tuotettu 30. joulukuuta 2024 jälkeen markkinoille saatetuista hyödykkeistä, toimijaan (ja kauppaa käyviin, jotka eivät ole pk-yrityksiä) sovelletaan asetuksen tavanomaisia velvoitteita.

2. Asianomainen tuote (esim. kaakaovoi – CN-koodi 1804) on saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana, joten siitä ei välttämättä ole annettu maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja. Sen jälkeen sitä käyttäen tuotetaan kuitenkin toinen asianomainen johdettu tuote (esim. suklaa – CN-koodi 1806), jonka sitten toimitusketjussa alempana sijaitseva toimija saattaa markkinoille (tai vie) 30. joulukuuta 2024 jälkeen.

Tässä tapauksessa johdetun tuotteen (suklaan) EU:n markkinoille saattavan tai vievän toimijan (ja kauppaa käyvien, jotka eivät ole pk-yrityksiä) velvoitteet rajoittuvat sellaisten riittävän pätevien ja todennettavissa olevien todisteiden keräämiseen, joilla voidaan todistaa, että asianomainen johdettu tuote (kaakaovoi) saatettiin markkinoille ennen asetuksen soveltamisen aloittamista. Sellaisten asianomaisen lopputuotteen osien osalta, jotka on tuotettu 30. joulukuuta 2024 jälkeen EU:n markkinoille saatetuista muista asianomaisista tuotteista, toimijaan (ja kauppaa käyviin, jotka eivät ole pk-yrityksiä) sovelletaan asetuksen tavanomaisia velvoitteita. Tämä ei rajoita asetuksen puutavaraa ja puutuotteita koskevan 37 artiklan 2 kohdan soveltamista.

3. Toimija saattaa siirtymäkauden aikana markkinoille asianomaisen hyödykkeen tai tuotteen,

jonka sitten asettaa 30. joulukuuta 2024 jälkeen saataville markkinoilla yksi tai useampi kauppaa käyvä, joka ei ole pk-yritys.

Tässä esimerkissä kauppaa käyvän, joka ei ole pk-yritys, velvoitteet rajoittuvat sellaisten riittävän pätevien ja todennettavissa olevien todisteiden keräämiseen, joilla voidaan todistaa, että kyseinen asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote saatettiin markkinoille ennen asetuksen soveltamisen aloittamista. Tämä ei rajoita asetuksen puutavaraa ja puutuotteita koskevan 37 artiklan 2 kohdan soveltamista.

Seuraavat esimerkit koskevat **erityisesti mikro- ja pienyrityksiä**, joihin asetusta sovelletaan lykätysti metsäkatoasetuksen 38 artiklan 3 kohdan mukaisesti:

1. Jos mikro- ja pienyritykseksi katsottava toimija saattaa EU:n markkinoille 30. kesäkuuta 2025 jälkeen asianomaisen tuotteen, joka on valmistettu asianomaisesta hyödykkeestä tai asianomaisesta tuotteesta, joka on saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana (vuoden 2023 kesäkuun 29. päivästä vuoden 2024 joulukuun 30. päivään), kyseisen toimijan velvoitteet rajoittuisivat sellaisten riittävän pätevien ja todennettavissa olevien todisteiden keräämiseen, joilla voidaan todistaa, että kyseisen asianomaisen tuotteen tuotannossa käytetty asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote oli saatettu EU:n markkinoille ennen 30. joulukuuta 2024.
2. Jos kuitenkin asianomainen tuote on valmistettu asianomaisesta hyödykkeestä tai asianomaisesta tuotteesta, joka on saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden jälkeen (eli 30. joulukuuta 2024 alkaen), ja siihen on liitetty asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, pien- tai mikroyritykseksi katsottavan toimijan, joka saattaa asianomaisen tuotteen EU:n markkinoille 30. kesäkuuta 2025 alkaen, velvoitteet olisivat samat kuin kenen tahansa muun toimijan.
3. Jos suuri (tai keskisuuri) yritys (yritys B) saattaa EU:n markkinoille tuotteen, joka on valmistettu asianomaisesta hyödykkeestä, jonka pien- tai mikroyritys (yritys A) oli saattanut EU:n markkinoille ennen 30. kesäkuuta 2025, yrityksen B velvoitteet rajoittuisivat sellaisten riittävän pätevien ja todennettavissa olevien todisteiden keräämiseen, joilla voidaan todistaa, että asianomaisen tuotteen tuotannossa käytetty asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote oli saatettu EU:n markkinoille ennen yritystä A koskevan lykätyn soveltamisen aloittamista (eli 30. kesäkuuta 2025).

9.2 Mitä todisteita tarvitaan sen todistamiseksi, että tuote oli saatettu markkinoille ennen asetuksen soveltamisen aloittamispäivää (eli mitä asiakirjoja hyväksytään todisteeksi 'markkinoille saattamisesta')? (UUSI)

Jos kyse on tuoduista tuotteista, kyseessä olevien asianomaisten hyödykkeiden tai asianomaisten tuotteiden tull ilmoitus hyväksytään todisteeksi siitä, että ne on saatettu markkinoille ennen soveltamispäivää. EU:ssa tuotettujen tavaroiden osalta todisteeksi olisi hyväksyttävä myös muita asiakirjoja, kuten tuotantoon liittyvät asiakirjat, esim. hakkuutodistukset, nautaeläinten korvamerkki, konossementti, asiakastoimituksessa mukana oleva proformalasku, CMR-sopimukset (tavaran kansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävät rahtisopimukset), lähetysluettelot ja mitkä tahansa muut asiakirjat, joista käy ilmi, että tavaroita siirretään sellaisen kahden osapuolen välillä,

jotka voidaan yhdistää suoraan kyseessä olevaan asianomaiseen tuotteeseen.

9.3 Voidaanko EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana saatettuja tuotteita sekoittaa asetuksen mukaisiin tuotteisiin, jotka on saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden jälkeen, jos voidaan todistaa, että jokainen niiden erä oli joko saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana tai on asetuksen mukainen? (UUSI)

Edellyttäen, että kaikki asetuksen 3 artiklan a–c kohdassa tarkoitettut ehdot täyttyvät, tuotteet, jotka on määrä saattaa EU:n markkinoille soveltamisen aloittamisesta lähtien, ja tuotteet, jotka on saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana (ja siten vapautettu) ja joihin on liitetty todisteet siitä, että ne on saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana, voidaan sekoittaa yhteen ennen EU:n markkinoille saattamista.

9.4 Miten siirtymäkauden aikana varastoitujen hyödykkeiden sekoittaminen 30. joulukuuta 2024 jälkeen markkinoille saatettavien hyödykkeiden kanssa toimii käytännössä, erityisesti tietojärjestelmässä? (UUSI)

Asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on ladattava tietojärjestelmään vain niiden asianomaisten tuotteiden osalta, joihin sovelletaan asetuksen mukaisia asianmukaista huolellisuutta koskevia velvoitteita. Jos toimijat ja kauppa käyvät sekoittavat EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana saatettuja hyödykkeitä uudempiin (siirtymäkauden jälkeisiin) varastoihin, vain uudempiin EU:n markkinoille saatettuihin hyödykkeisiin liittyvien tietojen olisi oltava osa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta, koska tämän varaston osalta on noudatettava asianmukaista huolellisuutta.

Ks. niin sanotuista siirtymäkauden varastoista edellä oleva kysymys.

9.5 Milloin siirtymäkausi alkaa ja päättyy käytännössä? (UUSI)

Siirtymäkausi alkoi metsäkatoasetuksen voimaantulopäivänä (30.6.2023), ja se päättyy päivää ennen sen soveltamisen alkamista.

9.6 Miten toimivaltaisten viranomaisten pitäisi tehdä tarkastuksia EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana saatetuista tuotteista, jotta voidaan varmistaa asetuksen noudattaminen? UUSI

Toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä asianomaisille tuotteille tarkastuksia selvittääkseen, onko tuotteet saatettu EU:n markkinoille siirtymäkauden aikana. Siinä tapauksessa toimijalla on todistustaakkaa toimittaa todisteet siitä, että tuote on vapautettu asetuksen soveltamisesta, kysymyksen 79 mukaisesti.

9.7 Antaako komissio ohjeita?

Komissio on laatimassa ohjeasiakirjaa, jossa käsitellään tiettyjä asetuksen näkökohtia, muun muassa 'maatalouskäytön' määritelmää. Siinä käsitellään peltometsäviljelyyn ja maatalousmaahan,

sertifiointiin ja laillisuuteen liittyviä kysymyksiä sekä muita näkökohtia, jotka ovat tärkeitä monen kentällä toimivan sidosryhmän kannalta. Nämä asiakirjat on määrä julkaista ennen asetuksen soveltamisen alkamista.

Komissio kerää myös palautetta sidosryhmiltä ja käy niiden kanssa vuoropuhelua maailman metsien suojelua ja ennallistamista käsittelevässä sidosryhmäfoorumissa, jotta useista kysymyksistä voidaan antaa epävirallista ohjausta. Tässä usein kysytyjä kysymyksiä käsittelevässä asiakirjassa vastataan jo yleisimpiin komission asianomaisilta sidosryhmiltä saatuihin kysymyksiin, ja sitä päivitetään ajan mittaan. Tarvittaessa otetaan käyttöön muita aputyökaluja.

Sääntöjen noudattamiseen ei tarvita lisäohjeita. Komissio aikoo tarkentaa tiettyjä näkökohtia, jotta se voi selittää, miten asetukset toimii käytännössä, jakaa esimerkkejä hyvistä käytännöistä jne.

9.8 Aikooko komissio antaa hyödykekohtaisia ohjeita?

Ei. Komissio pyrkii kuitenkin esittämään esimerkkejä hyvistä käytännöistä, myös ohjeasiakirjoissa, joissa käsitellään jossakin määrin hyödykekohtaisia näkökohtia.

9.9 Mitä raportointivelvoitteita toimijoilla on?

Toimijoiden, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on raportoiva vuosittain julkisesti asianmukaisen huolellisuuden järjestelmästä. Riittääkö, että yritysten kestävyysraportointia koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluvat toimijat, jotka noudattavat eurooppalaista kestävyysraportointistandardia ajoissa, julkaisevat raporttinsa yritysten kestävyysraportointia koskevan direktiivin vaatimusten mukaisesti? Vai onko raportointivaatimuksia lisää?

Asetuksessa säädetään raportointivelvoitteiden osalta, että toimijat, jotka kuuluvat myös sellaisten muiden EU:n säädösten soveltamisalaan, joissa säädetään asianmukaista huolellisuutta koskevista vaatimuksista arvoketjulle, voivat täyttää asetuksen mukaiset raportointivelvoitteensa sisällyttämällä vaaditut tiedot kyseisiin muihin EU:n säädöksiin liittyvään raportointiin (asetuksen 12 artiklan 3 kohta).

9.10 Mikä on metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä käsittelevä EU:n seurantakeskus?

Seurantakeskus tukee olemassa olevien seurantavälineiden, kuten Copernicus-tuotteiden ja muiden julkisesti tai yksityisesti saatavilla olevien lähteiden, avulla tämän asetuksen täytäntöönpanoa. Tämä tapahtuu tarjoamalla tieteellistä näyttöä maailmanlaajuisesta metsäkadosta ja metsien tilan heikkenemisestä sekä niihin liittyvästä kaupasta, muun muassa maanpeitekarttoja aikarajasta lähtien. Näiden karttojen käytöllä ei automaattisesti taata asetuksen ehtojen noudattamista, mutta ne ovat työkalu, joka auttaa yrityksiä varmistamaan tämän asetuksen noudattamisen, esimerkiksi arvioimaan metsäkadon riskiä. Yritysten on kuitenkin edelleen noudatettava asianmukaista huolellisuutta.

Metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä käsittelevä EU:n seurantakeskus käsittelee eurooppalaisia ja kaikkia metsiä koko maailmassa. Sitä kehitetään yhdenmukaisesti muun käynnissä olevan EU:n politiikan kehityksen kanssa, kuten metsien seurantaan koskevan lain ja Euroopan metsätietojärjestelmän (FISE) parantamisen ja tehostamisen, kanssa.

EU:n seurantakeskuksen tuottamien viitekarttojen päätarkoituksena on antaa tietoa toimijoiden / kauppaa käyvien sekä EU:n toimivaltaisten viranomaisten tekemiin riskinarviointeihin. Siksi viitekartat ovat seuraavanlaisia:

- **Ne eivät ole pakollisia.** Mikään velvoite ei pakota toimijoita / kauppaa käyviä (tai toimivaltaisia viranomaisia) käyttämään EU:n seurantakeskuksen viitekarttoja tiedon saamiseksi riskinarviointeihinsa.
- **Ne eivät ole yksinomaisia.** Toimijat ja kauppaa käyvät (sekä toimivaltaiset viranomaiset) voivat käyttää apunaan muita karttoja, jotka voivat olla tarkempia tai yksityiskohtaisempia kuin seurantakeskuksen saataville antamat. Asetuksessa ei määrätä riskinarviointia varten käytettäviä tietoja koskevista muodollisuuksista. Seurantakeskus on yksi monista saatavilla olevista työkaluista, ja se on komission maksutta käyttöön tarjoama työkalu.
- **Ne eivät ole oikeudellisesti sitovia.** EU:n seurantakeskuksen saataville antamia viitekarttoja voidaan näin ollen käyttää riskinarvioinnissa. Se, että annettu maantieteellinen sijainti kuuluu metsäksi katsottuun alueeseen, ei kuitenkaan automaattisesti johda päätelmään vaatimustenvastaisuudesta. Toisaalta ei voida olettaa, että jos maantieteellinen sijainti osuu metsäksi katsotun alueen ulkopuolelle, lähetystä/hyödykettä ei tarkasteta (satunnaistarkastuksia voidaan tehdä ja muitakin riskitekijöitä voi olla), tai että hyödyke on automaattisesti vaatimustenmukainen (ensinnäkin siksi, että sijainnit eivät ole 100-prosenttisen tarkkoja, ja toiseksi siksi, että metsäkatoa aiheuttamaton hyödyke voisi kuitenkin olla laitton alkuperämaan asiaa koskevan lainsäädännön nojalla).

9.11 Mistä suuri riski muodostuu ja miten kauan keskeyttäminen voi kestää?

Metsäkatoasetuksen 17 artiklan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa välittömiä toimia – myös keskeyttämisen – tilanteissa, joissa on suuri riski vaatimustenvastaisuudesta. Mistä suuri riski muodostuu ja miten kauan keskeyttäminen voi kestää?

Toimivaltaiset viranomaiset voivat tunnistaa tilanteita, joissa asianomaisiin tuotteisiin liittyy suuri riski asetuksen vaatimusten noudattamatta jättämisestä. Se voidaan tehdä eri näkökohtien perusteella, muun muassa pistokokeiden, niiden riskiperusteisiin suunnitelmiin kuuluvien riskianalyysien tuotosten tai tietojärjestelmässä määritettyjen riskien taikka toiselta toimivaltaiselta viranomaiselta peräisin olevien tietojen, perusteltujen huolenaiheiden jne. perusteella. Tällaisissa tapauksissa toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa käyttöön asetuksen 23 artiklassa määriteltyjä väliaikaisia toimenpiteitä, myös keskeyttää tuotteen saattamisen EU:n markkinoille tai sen asettamisen saataville EU:n markkinoilla. Keskeytyksen pitäisi päättyä kolmen työpäivän kuluessa tai 72 tunnin kuluessa, kun kyseessä ovat helposti pilaantuvat tuotteet. Toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin mainitun ajan kuluessa tehtyjen tarkastusten perusteella katsoa, että keskeytystä pitäisi jatkaa kolmen päivän pituisilla lisäjaksoilla, jotta voidaan selvittää, onko tuote asetuksen mukainen.

9.12 Miten asetus liittyy EU:n uusiutuvan energian direktiiviin?

Asetuksen ja uusiutuvan energian direktiivin tavoitteet täydentävät toisiaan, koska niissä molemmissa käsitellään ilmastomuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen torjuntaa

koskevaa kaikenkattavaa tavoitetta. Molempien säädösten soveltamisalaan kuuluviin hyödykkeisiin ja tuotteisiin sovelletaan asetuksen yleistä markkinoille pääsyä koskevia vaatimuksia, ja ne voidaan katsoa uusiutuvaksi energiaksi uusiutuvan energian direktiivin mukaisesti. Nämä vaatimukset ovat yhteensopivia ja toisiaan vahvistavia. Kun kyse on direktiivin (EU) 2018/2001 täydentämisestä annetun komission asetuksen (EU) 2019/807 mukaisista vähäisen epäsuoran maankäytön muutoksen (ILUC) sertifiointijärjestelmiä koskevasta erityistapauksesta, myös toimijat ja kauppa käyvät voivat käyttää näitä sertifiointijärjestelmiä asianmukaista huolellisuutta koskevissa järjestelmissään saadakseen tiedot, joita asetuksessa edellytetään joidenkin asetuksen 9 artiklassa esitettyjen jäljitettävyyden- ja tietovaatimusten täyttämiseksi. Minkä tahansa muun sertifiointijärjestelmän tapaan niiden käyttö ei vaikuta toimijoiden ja kauppa käyvien oikeudelliseen vastuuseen ja asetuksen mukaisiin velvoitteisiin noudattaen asianmukaista huolellisuutta.

°°°°

10 Seuraamukset

10.1 Mitä tarkoittaa, että EU:n jäsenvaltioiden vahvistamat seuraamukset eivät rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/99/EY mukaisten jäsenvaltioiden velvoitteiden soveltamista? (UUSI)

EU:n jäsenvaltioiden on vahvistettava seuraamusten kansallinen kehys, jonka pitäisi sisältää ainakin asetuksen 25 artiklan 2 kohdassa luetellut seuraamukset. Seuraamusten taso ja tyyppi eivät voi olla ristiriidassa ympäristörikosdirektiivin kanssa. Direktiivin säännöksiin sovelletaan oikeusseuraantoa.

10.2 Mikä on sakon enimmäistaso? (UUSI)

Jäsenvaltiot voivat määrittää seuraamukset, myös sakkojen tason, oman harkintansa mukaan. Oikeushenkilön seuraamuksen enimmäistaso ei voi olla alle neljää prosenttia toimijan tai kauppa käyvän vuotuisesta unionin laajuisesta kokonaisliikevaihdosta sakkopäätöstä edeltävällä tilikaudella laskettuna neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 5 artiklan 1 kohdassa säädetyn yritysten kokonaisliikevaihdon laskennan mukaisesti.

Sakon tasoa olisi tarvittaessa korotettava erityisesti rikosten toistuessa. Seuraamuksilla olisi varmistettava, että niillä tosiasiallisesti estetään rikkomiseen syyllyntyneitä saamasta rikkomisen tuottamaa taloudellista hyötyä tehokkuuden, oikeasuhteisuuden ja varoittavuuden periaatteen mukaisesti.

10.3 Kun asetusta pannaan täytäntöön, onko EU:n jäsenvaltioiden päätettävissä julkisia hankintojen koskevan direktiivin osalta, pitäisikö vapaaehtoiset toimenpiteet ottaa käyttöön? (UUSI)

Lukuun ottamatta metsäkatoasetuksen 25 artiklan 1 ja 2 kohtaa jäsenvaltioilla on harkintavalta päättää, haluavatko ne määrätä vapaaehtoisista toimenpiteistä vai eivät. Niiden on kuitenkin varmistettava, että kyseinen määräys ei vähennä seuraamusten vaikuttavuutta, asettamalla selkeät säännöt vapaaehtoisista toimenpiteistä ja soveltamalla niitä.

10.4 Metsäkatoasetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle oikeushenkilöille määrätystä lopullisista tuomioista ja seuraamuksista. Komissio julkaisee verkkosivustollaan luettelon näistä tuomioista. Tarkoittaako tämä kaikkia hallinnollisia päätöksiä vai tuomioistuimen päätöksiä? (UUSI)

Tämä säännös tarkoittaa, että jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle oikeushenkilöistä tehdyistä lainvoimaisista tuomioista. Se tarkoittaa tuomioistuimen päätöksiä.

10.5 Olen kaatanut joitakin pieniä puita kiinteistölläni, jossa nyt kasvatan muutamia lehmiä. Aion myydä puutavaran ja naudanlihan paikallisilla markkinoilla EU:ssa. Määrätäänkö minulle seuraamuksia niiden myymisestä, koska kaadoin puut? (UUSI)

Yleisesti ottaen vastuu säännösten täytäntöönpanon valvonnasta on jäsenvaltioilla. EU:ssa suhteellisuusperiaate on yksi unionin lainsäädännön yleisperiaatteista, jota sovelletaan unionin lainsäädännön tulkintaan ja täytäntöönpanon valvontaan.

Puiden kaataminen voi rikkoa asetuksen mukaista metsäkadon aiheuttamattomuutta koskevaa vaatimusta vain, jos puut kuuluvat asetuksessa määriteltyyn metsään. Näin on, jos puut ovat yli 0,5 hehtaarin maa-alueella, joka ei ole pääasiassa maatalouskäytössä tai kaupunkialueiden käytössä ja jolla puiden korkeus on yli viisi metriä ja latvuspeittävyys yli 10 prosenttia tai jolla puut pystyvät saavuttamaan nämä kynnysarvot. Jos jotakin näistä perusteista ei täytetä, maa-alue ei ole metsää, ja puiden kaataminen ei riko asetuksen metsäkadon aiheuttamattomuutta koskevaa säännöstä.

10.6 Mitä teen, jos minulla on tietoteknisiä ongelmia tietojärjestelmässä? (UUSI)

Tutustu metsäkatoasetuksen tietojärjestelmän verkkosivustoon: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/deforestation-due-diligence-registry_en